

**Sprawozdanie na temat
informacji niefinansowych**
FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. oraz
Grupy Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.
za okres 01.01.2017–31.12.2017

Spis treści

- 3** Wstęp
- 4** Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności
- 4** Relacje z interesariuszami
- 5** Strategia Odpowiedzialnego Biznesu
- 7** Opis modelu biznesowego i strategicznych kierunków rozwoju
- 9** Wykaz certyfikowanych systemów Zarządzania
- 10** Zarządzanie etyką
- 10** Zarządzanie ryzykiem
- 12** Polityka Ochrony Danych Osobowych

Obszar pracowniczy **13**

- 13** Polityka Personalna
- 14** Polityka Różnorodności
- 17** Szkolenia i rozwój
- 18** Reprezentacja pracowników oraz poszanowanie prawa wolności do zrzeszania się
- 19** Bezpieczeństwo i Higiena Pracy (BHP)

Obszar Społeczny **21**

- 21** Polityka Dobroczynności
- 22** Odpowiedzialność za produkt
- 23** Odpowiedzialny marketing
- 23** Poszanowanie praw człowieka
- 24** Przeciwdziałanie korupcji

Środowisko naturalne **26**

- 26** Polityka Środowiskowa
- 27** Bioróżnorodność
- 29** Wskaźniki w obszarze środowiskowym

Wstęp

Niniejsze Sprawozdanie (dalej: Sprawozdanie, Raport) obejmuje informacje niefinansowe dotyczące FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. oraz Grupy Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. za okres 1.1.2017 – 31.12.2017 i stanowi integralną część Skonsolidowanego Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. (dalej: Grupa Kapitałowa, Grupa FORTE lub Grupa)

Niniejsze Sprawozdanie jest pierwszym raportem na temat informacji niefinansowych opublikowanym przez Grupę Kapitałową FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.

Obowiązek przygotowania sprawozdania na temat informacji niefinansowych wynika wprost z nowelizacji Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U.2018.395 tj. z dnia 2018.02.20, dalej Ustawa o rachunkowości), wprowadzonej w oparciu o Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2014/95/UE z dnia 22 października 2014 r. zmieniającą dyrektywę 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez niektóre duże jednostki oraz grupy (dalej: Dyrektywa).

Sprawozdanie zostało przygotowane na podstawie wewnętrznie opracowanego w Grupie Kapitałowej modelu raportowania.

Proces badania istotności informacji pozafinansowych umożliwiający pełną prezentację kluczowych zagadnień niefinansowych dokonany został z uwzględnieniem analizy wpływu spółki na otoczenie i interesariuszy oraz wpływu otoczenia i interesariuszy na spółkę.

Podstawą do określenia zagadnień niefinansowych ujętych w raporcie było:

- analiza łańcucha dostaw,
- przegląd realizowanej Strategii Odpowiedzialnego Biznesu,
- analiza regulacji obejmująca przepisy prawa powszechnego, inne zbiory wytycznych odnoszących się do branży,
- analiza oczekiwań precyzowanych przez interesariuszy np. podczas audytów socjalnych, spotkań,
- przeprowadzenie pogłębionych wywiadów w przedstawicielami kluczowej kadry kierowniczej Grupy i pracownikami w poszczególnych obszarach,
- analiza rekomendacji zawartych w Aneksie 2 do Standardu Informacji Niefinansowych dot. istotności wskaźników niefinansowych w obszarze przedsiębiorstw przemysłowych. Opracowanie tego Standardu było koordynowane przez Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych oraz Fundację Standardów Raportowania.

Wśród obszarów społecznych i środowiskowych określonych w Dyrektywie i Ustawie o rachunkowości w Grupie Kapitałowej i w jednostce dominującej FABRYKACH MEBLI „FORTE” S.A. uznano za istotne następujące z zagadnień niefinansowych:

- Zagadnienia środowiskowe:
 - surowce, materiały,
 - paliwa i energia,

- emisje do atmosfery,
- odpady,
- bioróżnorodność.
- Zagadnienia pracownicze, społeczne i dotyczące praw człowieka:
 - zatrudnienie, równość i różnorodność,
 - bezpieczeństwo i higiena pracy,
 - rozwój i edukacja
 - prawa człowieka,
 - zaangażowanie względem społeczności lokalnej.

Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności

Zarząd określił listę kluczowych niefinansowych wskaźników, które są monitorowane w Grupie Kapitałowej i wykorzystywane do podejmowanych decyzji strategicznych i operacyjnych.

Kluczowe pozafinansowe wskaźniki efektywności odnoszą się do:

- terminowości realizacji zamówień,
- rozwoju oferty handlowej,
- wskaźników rotacji pracowników,
- wypadkowości,
- ilości i jakości zorganizowanych inicjatyw społecznych,
- poziomu satysfakcji pracowników,
- zużycia materiałów, energii,
- terminowości realizacji zadań produkcyjnych,
- terminowości realizacji dostaw do klientów,
- współczynnika reklamacji,
- wydajności i obciążenia maszyn.

Relacje z interesariuszami

Dynamiczny rozwój Grupy Kapitałowej nie byłby możliwy, gdyby nie współpraca z różnymi grupami interesariuszy, które mają wpływ na działalność FORTE i na które FORTE wpływa poprzez swoje decyzje, działania i ich skutki.

Polityka wobec interesariuszy FORTE została zapisana w dokumencie „Strategia dialogu z interesariuszami”.

Kluczowych interesariuszy zidentyfikowano w oparciu o kryterium wpływu na całokształt funkcjonowania przedsiębiorstwa, w tym na realizację strategii, i dostarczane produkty i serwis.

Zarządzanie relacjami z interesariuszami odbywa się poprzez:

- identyfikację interesariuszy i ich oczekiwań,
- budowę relacji z nimi,
- zarządzanie ich oczekiwaniami i podnoszonymi przez nich kwestiami,
- odpowiadanie na wszystkie najistotniejsze kwestie sygnalizowane przez interesariuszy.

Grupa FORTE podejmując decyzje biznesowe, zasięga opinii interesariuszy kluczowych dla jej rozwoju, traktuje ich jako równorzędnych partnerów, regularnie weryfikuje ich potrzeby i oczekiwania.

Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. identyfikuje następujące główne grupy interesariuszy:

- Otoczenie wewnętrzne:
 - Pracownicy i współpracownicy,
 - Spółki Grupy Kapitałowej.
- Otoczenie społeczne:
 - Społeczności lokalne,
 - Potencjalni pracownicy,

- Jednostki samorządu terytorialnego,
- Media,
- Otoczenie rynkowe:
 - Klienci,
 - Dostawcy,
 - Wykonawcy i podwykonawcy,
 - Partnerzy biznesowi,
 - Uczestnicy rynku kapitałowego.

Strategia Odpowiedzialnego Biznesu

Integralną częścią realizowanej strategii biznesowej jest zapisana w dokumencie o nazwie „Strategia odpowiedzialnego biznesu Grupy Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.” dalej zwana strategią CSR.

Fundamentem działalności Grupy Kapitałowej i przyjętej strategii CSR są wartości: Współpraca, Odpowiedzialność, Rozwój i Wrażliwość.

Za swoje działania i ich wpływ na otoczenie Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. (dalej Grupa Kapitałowa, Grupa lub Grupa FORTE) ponosi odpowiedzialność: społeczną, środowiskową i biznesową.

Zdefiniowano główne obszary do których odnoszą się działania Grupy Kapitałowej, tj.:

- Otoczenie wewnętrzne: pracownicy i organizacja,
- Otoczenie społeczne: społeczność lokalna, potencjalni pracownicy,
- Otoczenie rynkowe: klienci, dostawcy, partnerzy biznesowi, kontrahenci, uczestnicy rynku kapitałowego,
- Środowisko.

W każdym z obszarów zostały zdefiniowane cele strategiczne i działania.

Celem strategicznym działań w obszarze otoczenia wewnętrznego jest kształtowanie wśród pracowników kultury współtworzenia i współodpowiedzialności za rozwój całej Grupy Kapitałowej.

Odpowiedzialność względem pracowników definiują następujące kierunki strategiczne:

- Propagowanie wartości: współpracy, odpowiedzialności, rozwoju, wrażliwości,
- Budowanie zaangażowania i motywacji,
- Pozyskanie najlepszych ludzi do pracy w organizacji,
- Inspirowanie do rozwoju, kreatywności,
- Tworzenie środowiska pracy wolnego od dyskryminacji,
- Kształtowanie postaw obywatelskich przy zachowaniu swobody wypowiedzi i wolności zrzeszania się,
- Wzmacnianie strefy zdrowia i bezpieczeństwa, promowanie aktywnego stylu życia.

Cele w obszarze wewnętrznym realizowane są poprzez następujące działania:

- Budowanie otwartych relacji między pracownikami na różnych szczeblach,
- Wspieranie dialogu międzypokoleniowego, stawianie na różnorodność,
- Kształtowanie postaw mających na celu identyfikację pracowników z wartościami Grupy,
- Wspieranie awansów wewnętrznych,
- Poszanowanie kapitału intelektualnego i różnorodności,
- Umożliwianie elastycznych form zatrudnienia,
- Zapewnienie szkoleń i rozwoju pracownikom na wszystkich szczeblach organizacji,
- Przeznaczanie odpowiednich środków finansowych, technicznych i technologicznych dla zapewnienia bezpiecznych warunków pracy,
- Priorytetowe traktowanie zadań wynikających z Polityki Bezpieczeństwa i Higieny Pracy.

Celem strategicznym Grupy FORTE w obszarze społecznym jest integracja społeczności lokalnej wokół ważnych celów.

Działania w obszarze społecznym dotyczą głównie:

- Wspierania inicjatyw mających na celu wyrównywanie różnic społecznych zgodnie z Polityką Dobroczynności (inaczej Polityka Sponsoringowa),
- Wspierania edukacji, współpracy z uczelniami wyższymi i szkołami średnimi, organizowania praktyk, staży, pomocy dydaktycznej dla szkół i instytucji oświatowych,
- Współpracy z Fundacją AMF „NASZA DROGA”, w celu długofalowego kształtowania postaw młodzieży,
- Wspierania lokalnych wydarzeń kulturalnych: konferencji, festiwali, koncertów, wystaw zgodnie z Polityką Sponsoringową,
- Programów wolontariatu pracowniczego,
- Dialogu z władzami samorządowymi.

Grupa FORTE chce być liderem odpowiedzialnego biznesu, dlatego udoskonala system zarządzania dbając o transparentność procesów biznesowych. Takie podejście wpływa na sposób w jaki dąży do osiągnięcia zysku w biznesie i wzrostu wartości. Celem Grupy jest budowanie długotrwałych relacji z partnerami biznesowymi, opartych na zaufaniu i jasnych zasadach współpracy. Wybór partnerów biznesowych dokonywany jest w oparciu o przejrzyste kryteria gwarantujące równy dostęp do informacji.

Działania w obszarze rynkowym dotyczą głównie:

- Oferowania warunków współpracy opartych o jasne i zrozumiałe kryteria,
- Prowadzenia dialogu z interesariuszami Grupy, tj.: klientami, dostawcami, kontrahentami, partnerami biznesowymi i uczestnikami rynku kapitałowego,
- Konsultowania planów i działań a także informowanie o wynikach finansowych,
- Wymagania od dostawców spełnienia kryteriów jakościowych i etycznych,
- Prowadzenia warsztatów szkoleniowych i audytów dostawców,
- Ciągłego rozwijania oferty handlowej w oparciu o oczekiwania klienta,
- Przestrzegania wewnętrznego kodeksu działań marketingowych,
- Rzetelnego i zrozumiałego formułowania ofert handlowych, przekazów marketingowych i działań promocyjnych,
- Aktywnej, skutecznej i etycznej rywalizacji na rynku.

Celem strategicznym w obszarze środowiskowym jest dbałość o każdy element środowiska naturalnego i jego właściwa ochrona. Cel ten jest realizowany poprzez świadome prowadzenie działalności w sposób pozwalający racjonalnie korzystać z zasobów i walorów środowiska przyrodniczego.

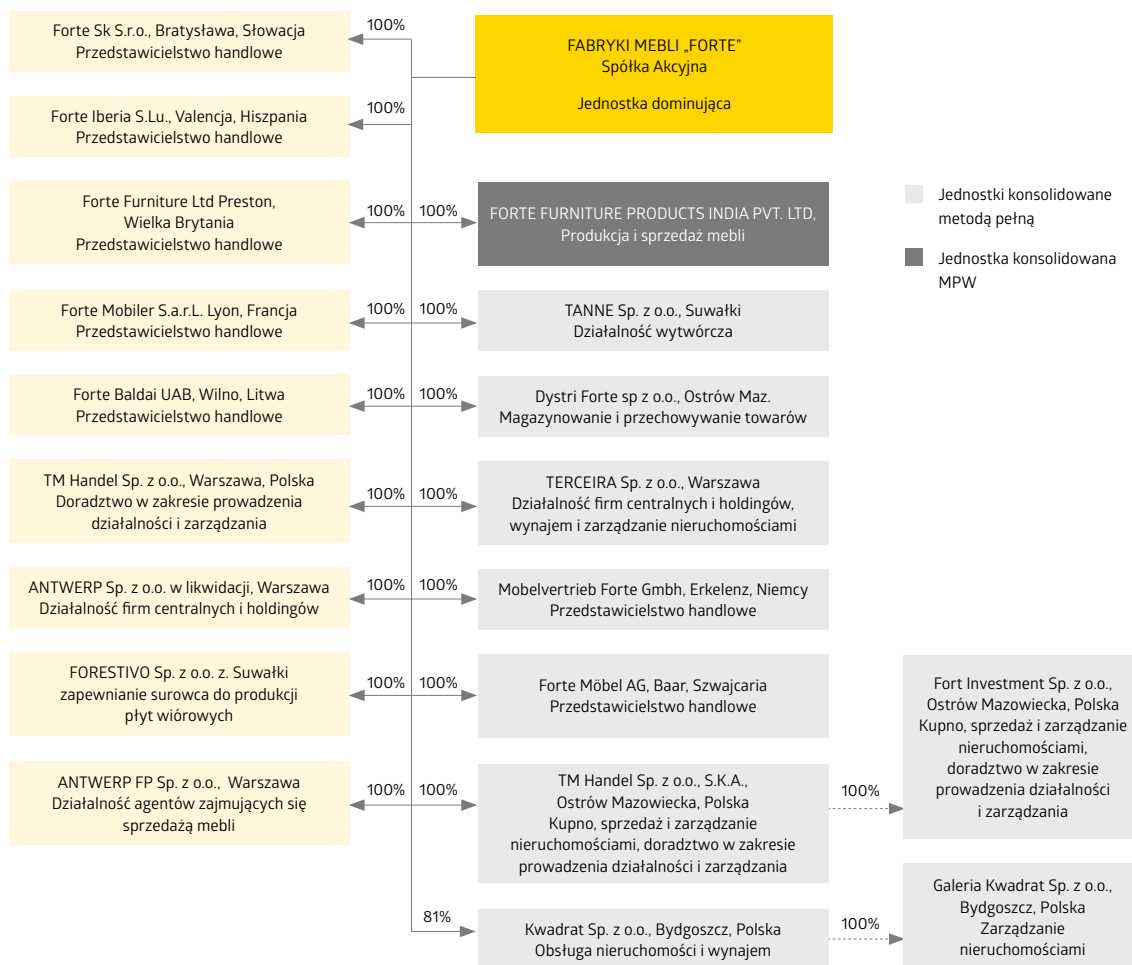
Działania w obszarze środowiskowym dotyczą głównie:

- Minimalizowania wpływu na środowisko podczas pozyskiwania surowców, produkcji, pakowania i dystrybucji produktów,
- Wdrażania nowych technologii i modernizacji instalacji w celu minimalizacji oddziaływania na atmosferę, klimat i pozostałe komponenty środowiska naturalnego,
- Stosowania zasady redukcji u źródła już podczas projektowania wyrobów i opakowań. Zasada ta pozwala oszczędnie gospodarować materiałami w procesie produkcyjnym,
- Optymalizacji procesów produkcyjnych w celu minimalizacji zużycia podstawowych surowców, paliw i energii,
- Odpowiedzialnego zagospodarowywania wytworzonych odpadów, segregowanie odpadów u źródła,
- Edukacji ekologicznej pracowników, współpracowników i kontrahentów.

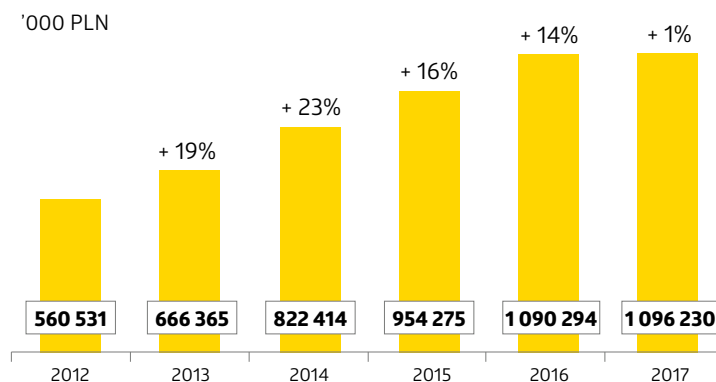
Opis modelu biznesowego i strategicznych kierunków rozwoju

Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. to jeden z największych europejskich producentów mebli do samodzielnego montażu. Cztery zakłady produkujące meble zlokalizowane są w Ostrowi Mazowieckiej, Suwałkach, Białymstoku oraz Hajnówce. Całkowita powierzchnia produkcyjna fabryk wynosi około 120.000 m², zaś powierzchnia magazynowa to około 70.000 m².

Grupę Kapitałową FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. stanowią następujące spółki (stan na 31 grudnia 2017).

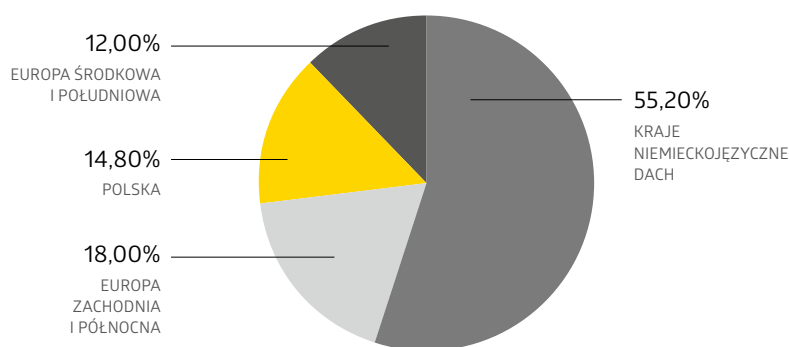
WYKRES 1. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY GRUPY KAPITAŁOWEJ FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. W LATACH 2012–2017 W TYS. PLN.

FORTE stawia na własne wzornictwo dostosowane do oczekiwań różnych klientów i rynków. Oferta produktowa obejmuje ponad 3,5 tysiąca modeli, a każdego roku do oferty wprowadzanych jest ponad 1000 nowych wzorów. Rozwój produktu i logistyki zmierza w kierunku spełniania wymogów serwisowych dużych dystrybutorów.

Eksport stanowi 85,2% sprzedaży FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. Grupa posiada własne organizacje sprzedaży na najważniejszych rynkach. Liderami na rynkach eksportowych są: Niemcy, Francja oraz Hiszpania, których łączny obrót stanowi 63,4% sprzedaży ogółem. Sprzedaż na rynku polskim stanowiła 14,8% sprzedaży ogółem wobec 15,3% w roku 2016.

Największymi odbiorcami wyrobów Grupy jest: Roller GmbH z siedzibą w Niemczech oraz Grupa Steinhoff International z siedzibą w RPA.

Integracja rynków meblowych w Europie

Od kilku lat obserwowane jest zjawisko integracji rynków meblowych w Europie. Główni odbiorcy mebli w Europie Zachodniej łączą się w coraz większe sieci detalicznej sprzedaży mebli. Klientami FORTE są sieci międzynarodowe, duże sieci obejmujące swoim zasięgiem całe kraje, związki zakupowe. Tacy odbiorcy potrzebują dostawców, którzy działają w skali globalnej, produkują i dostarczają duże wolumeny, charakteryzują się wysokim poziomem innowacyjności i zaawansowania technologicznego. Rozwój klientów otwiera Grupie FORTE nowe rynki, a duże wolumeny zamówień pozwalają w optymalny sposób wykorzystać moce produkcyjne. Model biznesu opiera się o partnerstwo – czyli optymalizację wspólnego łańcucha wartości.

Cele strategiczne, jakie postawiła sobie Grupa Forte na lata 2016-2021 to: zwiększenie obrotów do 400 mln EUR w roku 2021, zapewnienie zasobów i mocy produkcyjnych do realizacji zwiększonych obrotów, sukcesywny wzrost rentowności EBITDA oraz codzienna realizacja zadań w oparciu o wartości.

Za kluczowe czynniki sukcesu uznano: Klienta, kompetentny i zaangażowany zespół, doskonałość operacyjną, politykę CSR i innowacje.

Główne cele strategiczne Fabryk Mebli „FORTE” S.A. na lata 2016-2021 to:

■ Zwiększenie obrotów Forte do 400 mln EURO

FORTE chce być podmiotem o rozpoznawalnej i wiodącej roli, w gronie światowych liderów w segmencie mebli przeznaczonych do samodzielnego montażu. Został opracowany szczegółowy plan wzrostu sprzedaży do roku 2021, który pozwoli na umocnienie na obecnych rynkach oraz rozwój na nowych, poza Europą. FORTE będzie koncentrowało swoją działalność na byciu dostawcą do największych sieci sprzedaży mebli i utrzyma bliskie relacje z klientami. Rozwój klientów otwiera nowe rynki, a duże wolumeny zamówień pozwalają w optymalny sposób wykorzystywać moce produkcyjne. Kluczowym czynnikiem sukcesu realizacji planu sprzedaży jest wykorzystanie efektu konsolidacji rynku sprzedaży mebli w Europie. Jednocześnie FORTE chce zachować zróżnicowanie oferty na każdym z rynków.

■ **Zwiększenie rocznych zdolności produkcyjnych do 6,5 mln sztuk**

Celem strategicznym FORTE jest osiągnięcie zdolności produkcyjnej, która stawia Spółkę na pozycji wyraźnego lidera, pozwala elastycznie dostosowywać procesy produkcyjne do potrzeb różnych rynków, kształtować te potrzeby i być kreatorem trendów. Zdolność produkcji 6,5 mln sztuk mebli rocznie FORTE osiągnie przez zrównoważone inwestycje w technologię oraz infrastrukturę. Opracowany plan inwestycyjny zakłada między innymi budowę piątego zakładu produkcyjnego oraz znaczne powiększenie dostępnych powierzchni magazynowych. Optymalizację kosztów Spółka osiąga poprzez wykorzystanie innowacyjnych technologii, m.in.: zautomatyzowanych linii cięcia płyty, nowoczesnych wiertarek, robotów, systemów pakowania okuć. Spółka dostosowuje swoje moce produkcyjne zarówno do realizacji dużych zamówień, jak i do realizacji mniejszych, zindywidualizowanych zleceń. Dzięki nowoczesnym i elastycznym rozwiązaniom, FORTE może realizować jeden z kierunków swej polityki, czyli silną orientację na klienta.

■ **Zapewnienie dostępności surowca dla rosnącego zapotrzebowania poprzez integrację pionową**

Celem strategicznym FORTE jest zapewnienie wszystkim swoim fabrykom pełnej dostępności surowca i jednocześnie zachowanie elastyczności wyboru folii oraz rozmiarów płyt.

W tym celu FORTE przeprowadza integrację pionową. W pierwszej połowie 2018 roku FORTE uruchomi własną fabrykę podstawowego surowca do produkcji mebli. Powstawać w niej będą płyty wiórowe najnowszej generacji, spełniające standardy jakościowe i ekologiczne (m.in. dot. emisji), a także surowe, ponadstandardowe wymogi norm z zakresu ochrony środowiska. W dniu 15.02.2018 uruchomiono testową produkcję płyty wiórowej. Decyzja ta uniezależnia FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A. od trudnego rynku surowcowego. Przewagą konkurencyjną, jaką zyska Grupa to przede wszystkim: autonomia, elastyczność w zakresie rozmiarów i dekorów, stabilność kosztowa, możliwość regulowania wielkości zapasu.

Wykaz certyfikowanych systemów Zarządzania

Grupa Kapitałowa FORTE stale doskonali systemy zarządzania. Podnosi to konkurencyjność organizacji i zwiększa zaufanie klientów. FORTE wdrożyło Zintegrowany System Zarządzania Jakością i FSC (System Kontroli Pochodzenia Produktu związany z gospodarką leśną), co zostało potwierdzone odpowiednimi certyfikatami. Podstawą systemu są normy: PN-EN ISO 9001:2009 Systemy zarządzania jakością – Wymagania oraz FSC-STD-40-004 V3-0 Certyfikacja FSC Kontroli Pochodzenia Produktu; FSC-STD-40-003 V2-1 Certyfikacja Kontroli Pochodzenia Produktu dla Wielu Oddziałów; FSC-STD-50-001 V1-2 Wymogi dotyczące używania znaków towarowych FSC przez posiadaczy certyfikatów. FORTE otrzymało certyfikat FSC o numerze NC-COC-013500, ważny od 20.09.2013, wydany przez akredytowaną jednostkę certyfikującą NEPCo.

Zakres systemu zarządzania obejmuje projektowanie, produkcję i sprzedaż mebli. Wdrożony i utrzymywany Zintegrowany System Zarządzania Jakością i FSC obejmuje działalność Biur Centralnych (m.in. projektowanie, technologia, zakupy, sprzedaż i logistyka) oraz Fabryk w Ostrowi Mazowieckiej, Suwałkach, Białymstoku i Hajnówce. W 2018 r. planowane jest objęcie Zintegrowanym Systemem Zarządzania Fabryki TANNE Sp. z o.o. w Suwałkach.

W Zintegrowanym Systemie Zarządzania Jakością i FSC zastosowano podejście procesowe, w ramach którego zidentyfikowano:

- procesy główne, związane z realizacją wyrobu,
- procesy zarządzania, związane z planowaniem strategii oraz zasobów,
- procesy pomiarów, analiz i doskonalenia,
- procesy pomocnicze, związane m.in. z administrowaniem dokumentami i zapisami, utrzymaniem infrastruktury i nadzorowaniem wyrobu niezgodnego.

System FSC jest pierwszym i najbardziej rozpoznawalnym globalnie systemem certyfikacji lasów i produktów drzewnych. Oparty jest o szereg wymogów stworzonych przez członków organizacji FSC, które opisują zasady prawidłowego gospodarowania lasami oraz sposoby ich weryfikacji w terenie. Określa też zasady kontroli przepływu surowca z lasu do ostatecznego konsumenta, które gwarantują, że materiały użyte w produktach rzeczywiście pochodzą z lasów spełniających wymogi FSC.

Istotą wdrożenia Systemu Kontroli Pochodzenia Produktu jest zapewnienie takiego systemu zaopatrzenia w surowce drzewne, który zagwarantuje wykorzystanie wyłącznie surowców o znanym i udokumentowanym pochodzeniu. System wyklucza w całości możliwość zastosowania surowców pochodzących z kradzieży, pochodzących z nieznanych źródeł, pozyskiwanych w ramach rabunkowej i nieodpowiedzialnej polityki wyrębu lasów, z obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych oraz innych źródeł budzących zastrzeżenia natury prawnej, społecznej i ekologicznej. Wprowadzenie Systemu gwarantuje Spółce możliwość śledzenia łańcucha dostaw surowca od miejsca jego pozyskania do gotowego produktu, w którym został on użyty.

Jedną z cech wyróżniających system certyfikacji FSC jest to, iż łączy on wszystkie zainteresowane grupy na zasadach równorzędności. Dotyczy to aspektów społecznych, ekonomicznych i środowiskowych.

Certyfikat FSC zapewnia Spółce światową markę jakości, która świadczy o odpowiedzialności firmy i trosce o ochronę światowych zasobów leśnych.

Już od wielu lat FORTE doskonalili certyfikowane systemy zarządzania. Pierwsza certyfikacja ISO 9001 została przeprowadzona w roku 1997, zaś pierwsza certyfikacja FCS w roku 2013. W roku 2018 planowane jest rozszerzenie systemu o system zarządzania środowiskiem, zaś w roku 2019 o system zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy.

Zarządzanie etyką

FORTE prowadzi swoją działalność przestrzegając najwyższych standardów etycznych. W lipcu 2017 r. został powołany Zespół ds. przygotowania Kodeksu Etycznego w Grupie. W skład zespołu weszło 19 osób z różnych obszarów działalności Spółki. Zadaniem Zespołu jest przygotowanie Kodeksu Etycznego. Do końca 2017 r. został opracowany draft tekstu Kodeksu. W roku 2018 przewidujemy wdrożenie Kodeksu Etycznego i przeszkolenie wszystkich pracowników.

FORTE dąży do kształtowania swoich relacji z dostawcami w sposób uczciwy i partnerski. Do zasadniczych umów z dostawcami dołączane są Ogólne Warunki Dostaw, które określają zasady i oczekiwania w relacjach z dostawcami m.in. w zakresie etyki i przeciwdziałania korupcji.

Zarządzanie ryzykiem

System zarządzania ryzykiem w Grupie FORTE funkcjonuje w oparciu o przyjęty przez Zarząd dokument „Strategia, Polityka i Metodyka Zarządzania Ryzykiem FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.” (dalej Strategia, Polityka i Metodyka Zarządzania Ryzykiem).

Jako ryzyko została zdefiniowana możliwość zaistnienia zdarzenia, które będzie miało negatywny wpływ na realizację celów założonych w strategii.

Zadaniem systemu zarządzania ryzykiem jest pomóc władzom Spółki i kadrze kierowniczej: zwiększyć prawdopodobieństwo osiągnięcia celów, zapewnić bezpieczeństwo i ciągłość realizacji zadań statutowych, minimalizować niekorzystne wpływy wewnętrzne i zewnętrzne, zagrażające stabilnemu, bezpiecznemu i racjonalnemu funkcjonowaniu, zapewnić efektywne funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej.

Zarządzanie ryzykiem stanowi stały, powtarzalny proces polegający na identyfikacji, analizie i ocenie ryzyka oraz podejmowaniu działań zaradczych, zapobiegających możliwości wystąpienia niekorzystnych skutków.

Celem jest utrzymanie ryzyka na poziomie akceptowalnym przez właściciela ryzyka w sposób, który umożliwi minimalizację zagrożeń i maksymalizację szans na osiągnięcie celów.

Zarządzanie ryzykiem odbywa się na trzech poziomach: strategicznym, operacyjnym oraz konkretnego projektu.

Na poziomie strategicznym zarządzanie ryzykiem dokonuje się w odniesieniu do celów i zadań wynikających ze Strategii Biznesowej. Zarządzanie ryzykiem strategicznym znajduje się bezpośrednio w gestii Zarządu Spółki.

Na poziomie operacyjnym zarządzanie ryzykiem dokonuje się w odniesieniu do celów, zadań i procesów realizowanych w jednostkach organizacyjnych.

Na poziomie projektu zarządzanie ryzykiem jest dokonywane na każdym etapie realizacji konkretnego projektu.

Zdefiniowano zasady odpowiedzialności za zarządzanie ryzykiem. Pełną odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem ponosi właściciel ryzyka. Odpowiedzialność ta jest realizowana poprzez: zaprojektowanie zintegrowanego systemu zarządzania ryzykiem, wyznaczanie osób, które w imieniu właściciela, na co dzień zarządzają ryzykiem bieżącej działalności, ocenę zidentyfikowanego ryzyka, wyznaczanie poziomu ryzyka akceptowalnego.

Za wdrożenie i stosowanie zasad systemu zarządzania ryzykiem są odpowiedzialni: na poziomie strategicznym – Prezes Zarządu lub delegowany przez Prezesa Zarządu – Członek Zarządu lub dyrektor, na poziomie operacyjnym: dyrektorzy, kierownicy lub inne wyznaczone osoby, na poziomie projektu – kierownik projektu.

Zgodnie z założeniami dokumentu „Strategia, Polityka i Metodyka Zarządzania Ryzykiem”, przeprowadzane są przeglądy ryzyk. Identyfikowane są ryzyka w wymiarze zarządczym, ekonomicznym, środowiskowym i społecznym.

Główne ryzyka niefinansowe zidentyfikowane w Grupie:

- Ryzyko niekontrolowanej emisji do powietrza wskutek awarii urządzeń ograniczających emisje technologiczne i ze spalania paliw. Ryzyko to jest ograniczane poprzez bieżącą kontrolę instalacji i uświadamianie pracownikom możliwych skutków potencjalnych zdarzeń. Wszystkie urządzenia i systemy w fabrykach regularnie poddawane są przeglądom. Regularne badanie poziomu emitowanych zanieczyszczeń, obserwowanie wskaźników oraz sukcesywna modernizacja instalacji oczyszczającej pozwala Spółce na zachowanie dopuszczalnego poziomu emisji zanieczyszczeń, co potwierdzają kontrole zewnętrzne.
- Ryzyko zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego wskutek niewłaściwego magazynowania substancji bądź odpadów. W Grupie przyjęto rozwiązania, dedykowane zapobieganiu zanieczyszczeniu środowiska takie jak: magazynowanie odpadów niebezpiecznych w szczelnych pojemnikach ustawionych na utwardzonym podłożu w wydzielonych pomieszczeniach magazynowych, stosowanie urządzeń oczyszczających ścieki deszczowe przed ich wprowadzeniem do środowiska.
- Ryzyko utraty życia lub zdrowia wskutek nieprzestrzegania wymagań w zakresie PPOŻ. i BHP; Ograniczane poprzez ciągłe szkolenia załogi, stałe uświadamianie o potencjalnych skutkach nieprzestrzegania zasad BHP. Spółki Grupy stale inwestują w modernizację infrastruktury PPOŻ., przeprowadzane są wewnętrzne przeglądy, audyty.
- Ryzyko braku możliwości realizacji zadań bieżących z uwagi na trudności w pozyskaniu wykwalifikowanej kadry pracowniczej. Z jednej strony jest to niemożność pozyskania specjalistów dysponujących odpowiednimi umiejętnościami, wiedzą i doświadczeniem, z drugiej zaś niemożność pozyskania wystarczająco dużej liczby osób do pracy. Ryzyko to jest ograniczane poprzez wdrażanie wielu programów szkoleniowych, aktywną rekrutację, współpracę w uczelniach wyższych, realizację programów rozwoju kadry np. Akademia FORTE, tworzenie zachęt jak przedszkole przyzakładowe, stały dialog z otoczeniem i pracownikami.
- Ryzyko wystąpienia nadużyć ze strony pracowników, kontrahentów. Eliminowane poprzez stosowanie zapisów polityki przeciwdziałania nadużyciom oraz przeglądy poszczególnych obszarów Spółki pod kątem zagrożenia nadużyciami

Polityka Ochrony Danych Osobowych

W FABRYKACH MEBLI „FORTE” S.A. funkcjonuje Polityka Ochrony Danych Osobowych. Polityka określa sposoby przetwarzania danych osobowych, środki techniczne i organizacyjne zastosowane dla zapewnienia ich poufności, integralności i rozliczalności oraz role i odpowiedzialności Administratora Danych Osobowych, Administratora Bezpieczeństwa Informacji, a także pozostałych osób przetwarzających dane osobowe w Spółce.

Celem wszystkich działań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa danych osobowych w Spółce jest osiągnięcie takiego poziomu organizacyjnego i technicznego, który zapewni: zgodność podejmowanych działań z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa w zakresie ochrony danych osobowych, ochronę interesów dysponentów danych osobowych, uzyskanie i utrzymanie odpowiednio wysokiego poziomu bezpieczeństwa danych osobowych w Spółce i Grupie Kapitałowej, ciągłość działania procesów Spółki, ochronę wizerunku i interesów Spółki. Stopień realizacji zadań wynikających z polityki jest monitorowany między innymi poprzez audyt wewnętrzny.

W raportowanym okresie nie odnotowano przypadku wycieku lub nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych. Nie toczy się też żadne postępowanie administracyjne przeciwko Spółce w tym zakresie.

Obszar pracowniczy

Polityka Personalna

Zagadnienia związane z zatrudnianiem pracowników, ich rozwojem oraz tworzeniem właściwego środowiska pracy są najważniejsze dla długoterminowego zrównoważonego rozwoju Grupy Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. (dalej: Grupa Kapitałowa, Grupa FORTE lub Grupa).

„Polityka Personalna FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.” wyznacza podstawowe zasady stosowane w relacjach z pracownikami oraz cele do osiągnięcia w tym obszarze w perspektywie aktualnej strategii rozwoju.

Celem jaki przed całym kierownictwem FORTE stawia Polityka Personalna jest pozyskiwanie jak najlepszych pracowników, ich ciągły rozwój oraz budowanie zaangażowania i motywacji. Głównymi zasadami Polityki Personalnej są: transparentność, równe traktowanie w zatrudnieniu, poszanowanie różnorodności oraz ciągły rozwój pracowników.

Działania prowadzone w ramach Polityki Personalnej obejmują:

- w obszarze rekrutacji:
 - planowanie zapotrzebowania na personel odbywa się w oparciu o strategię firmy,
 - w pierwszej kolejności na obsadzane stanowiska poszukiwani są kandydaci wewnętrzni,
 - kandydatom zewnętrznym zapewniony jest równy dostęp do składania aplikacji,
 - rekrutacje prowadzone są w oparciu o obiektywne kryteria, metody i narzędzia, zgodnie z obowiązującą Procedurą rekrutacyjną,
 - zakaz zatrudniania dzieci,
- w obszarze szkolenia i rozwoju:
 - programy rozwojowe prowadzonej przez Spółkę Akademii FORTE skierowane są dla wszystkich grup pracowników,
 - podnoszenie kompetencji pracowników jest zaproszeniem po partnerstwa i współudziału w budowaniu przyszłości oraz tworzeniu sukcesu Spółki i Grupy Kapitałowej,
- w obszarze wynagrodzeń:
 - obowiązujący w Grupie system wynagradzania uwzględnia jakość świadczonej pracy, poziom wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykonywania powierzonych pracownikowi obowiązków,
- w obszarze motywowania i budowania zaangażowania:
 - Grupa FORTE oferuje szereg świadczeń pozafinansowych w tym wsparcie w kształceniu, kontakt z kulturą i sztuką,
- w obszarze kształtowania wizerunku firmy jako odpowiedzialnego pracodawcy:
 - wsparcie rozwoju szkolnictwa zawodowego (klasy patronackie technologii drewna),
 - współpraca z uczelniami wyższymi (staże i praktyki, udział w targach pracy),
 - współpraca z lokalnymi samorządami.

Polityka Różnorodności

Zasady „Polityki Różnorodności FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.” (dalej: Polityka Różnorodności) stosowane są we wszystkich spółkach Grupy Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. Celem wskazanym w Polityce Różnorodności jest tworzenie takich miejsc pracy, w których wszyscy, bez względu na wiek, płeć, rasę, narodowość, pochodzenie etniczne, przekonania polityczne, stan zdrowia, niepełnosprawność, status rodzinny, wyznanie, styl życia, orientację seksualną, czy jakiegokolwiek inne kryterium, będą czuli się doceniani, dowartościowani i będą mogli w pełni rozwijać się, czerpiąc satysfakcję i zadowolenie z pracy.

Kolejnym celem Polityki Różnorodności jest budowanie świadomości i kultury organizacyjnej Spółki otwartej na różnorodność, która przyczynia się do sukcesu organizacji, prowadzi do zwiększenia efektywności pracy, przeciwdziałania dyskryminacji i mobbingowi oraz wpływa na poprawę wyników osiągniętych przez Grupę FORTE.

Polityka Różnorodności realizowana w Grupie FORTE obejmuje między innymi następujące obszary:

- zarządzanie różnorodnością w miejscu pracy – zróżnicowanie pracowników pod względem płci, wieku, wykształcenia, kompetencji, pochodzenia kulturowego i narodowego,
- edukacja, szkolenia i rozwój osobisty – każdy pracownik, bez względu na zajmowane stanowisko, wiek czy płeć ma równy dostęp do kształcenia. FORTE wychodzi naprzeciw oczekiwaniom pracowników prowadząc cykliczne programy rozwojowe tzw. Akademii FORTE, spójne ze strategią i celami firmy,
- przełamywanie barier w miejscu pracy – zróżnicowanie pracowników pod względem kraju pochodzenia, współpraca z zagranicznymi partnerami,
- działanie na rzecz zapobiegania dyskryminacji i mobbingowi w miejscu pracy – zgodnie z obowiązującą Procedurą rekrutacji, kluczowym kryterium podczas procesu rekrutacji jest posiadane doświadczenie oraz umiejętności kandydata,
- dialog międzypokoleniowy – organizowane są dla pracowników zajęcia sportowe oraz spotkania kulturalne skierowane do osób z różnych pokoleń.

TABELA 2. ZATRUDNIENIE W FABRYKACH MEBLI „FORTE” S.A. I GRUPIE KAPITAŁOWEJ FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.

NA 31 GRUDNIA 2017 I 2016 ROKU

	FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.	
	2017	2016	2017	2016
Liczba osób zatrudnionych na dzień 31 grudnia	3 213	3 082	3 559	3 296
Liczba etatów na dzień 31 grudnia	3 206	3 077	3 551	3 290

TABELA 3. ZATRUDNIENIE W FABRYKACH MEBLI „FORTE” S.A. I GRUPIE KAPITAŁOWEJ FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.

WEDŁUG PŁCI I STRUKTURY WIEKOWEJ NA 31 GRUDNIA 2017 I 2016 ROKU

	FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.	
	2017	2016	2017	2016
Kobiety	1 065	1 002	1 123	1 038
poniżej 30 lat	257	232	269	239
30-50 lat	586	555	622	580
powyżej 50 lat	222	215	232	219
Mężczyźni	2 148	2 080	2 436	2 258
poniżej 30 lat	722	702	819	771
30-50 lat	932	893	1 078	971
powyżej 50 lat	494	485	539	516
Razem	3 213	3 082	3 559	3 296

TABELA 4. ZATRUDNIENIE W FABRYKACH MEBLI „FORTE” S.A. I GRUPIE KAPITAŁOWEJ FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.

WEDŁUG RODZAJU UMOWY O PRACĘ NA 31 GRUDNIA 2017 I 2016 ROKU

	FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.	
	2017	2016	2017	2016
Pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy na czas określony	1 611	1 559	1 771	1 646
Pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy na czas nieokreślony	1 602	1 523	1 788	1 650
Razem	3 213	3 082	3 559	3 296

TABELA 5. PRZYJĘCIA PRACOWNIKÓW W FABRYKACH MEBLI „FORTE” S.A. I GRUPIE KAPITAŁOWEJ FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.

WEDŁUG PŁCI I STRUKTURY WIEKOWEJ W 2017 I 2016 ROKU

	FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.	
	2017	2016	2017	2016
Kobiety	244	204	264	211
poniżej 30 lat	111	84	118	86
30-50 lat	106	103	117	108
powyżej 50 lat	27	17	29	17
Mężczyźni	666	533	803	571
poniżej 30 lat	405	336	461	357
30-50 lat	221	169	292	182
powyżej 50 lat	40	28	50	32
Razem	910	737	1 067	782

* Dane nie obejmują pracowników, którzy zmienili pracodawcę w ramach przesunięć w Grupie Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.

TABELA 6. ODEJŚCIA PRACOWNIKÓW W FABRYKACH MEBLI „FORTE” S.A. I GRUPIE KAPITAŁOWEJ FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.

WEDŁUG PŁCI I STRUKTURY WIEKOWEJ W 2017 I 2016 ROKU

	FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.	
	2017	2016	2017	2016
Kobiety	176	155	178	156
poniżej 30 lat	62	56	63	56
30-50 lat	73	72	74	73
powyżej 50 lat	41	27	41	27
Mężczyźni	571	556	625	566
poniżej 30 lat	318	352	350	358
30-50 lat	191	170	211	174
powyżej 50 lat	62	34	64	34
Razem	747	711	803	722

* Dane nie obejmują pracowników, którzy zmienili pracodawcę w ramach przesunięć w Grupie Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.

TABELA 7. SKŁAD ZARZĄDU FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. WEDŁUG PŁCI I STRUKTURY WIEKOWEJ NA 31 GRUDNIA 2017 I 2016 ROKU

	FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.	
	2017	2016
Kobiety	1	1
poniżej 30 lat		
30-50 lat	1	1
powyżej 50 lat		
Mężczyźni	4	4
poniżej 30 lat		
30-50 lat	1	1
powyżej 50 lat	3	3
Razem	5	5

Świadczenia pozapłatowe

W Spółkach Grupy Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. stosowane są dodatkowe świadczenia pozapłatowe dedykowane dla wszystkich pracowników. Do najistotniejszych należą:

- finansowanie przez pracodawcę profilaktyki zdrowotnej,
- dofinansowanie kosztu wynajmu mieszkań dla pracowników, którzy po zatrudnieniu przeprowadzili się, a wcześniej mieszkali w dużej odległości od siedziby Spółki,
- dofinansowanie do funkcjonowania drużyn sportowych,
- dofinansowanie do kolonii i obozów dzieci pracowników,
- zajęcia językowe dla dzieci pracowników,
- organizowanie wydarzeń i spotkań kulturalnych pod hasłem „Czwartki na Ruszczyca”,
- pikniki, wyjazdy do teatrów,
- dofinansowania do wypoczynku indywidualnego pracowników, do pobytów w sanatoriach,
- paczki świąteczne dla dzieci pracowników,
- pożyczki mieszkaniowe.

Badanie satysfakcji z pracy

W roku 2017 po raz pierwszy w Grupie FORTE przeprowadzono badanie satysfakcji z pracy. Celem badania było poznanie opinii każdego z pracowników na temat funkcjonowania firmy, komunikacji, współpracy i możliwości rozwoju w ramach organizacji.

Ankietę badawczą wypełniło 2 495 pracowników.

Spółka powołała ambasadorków badania, którzy uczestniczyli w spotkaniach z pracownikami i promowali badanie oraz ideę dialogu. Wynik ogólny satysfakcji z pracy w Grupie FORTE wyniósł 3,41 w skali 1-5.

Wyniki badania pozwoliły wskazać obszary, które zdaniem pracowników najbardziej wpływają na poziom satysfakcji z pracy.

To właśnie im Zarząd FORTE w najbliższym czasie poświęci największą uwagę.

Szkolenia i rozwój

Pracownicy FORTE mają możliwość rozwoju i podnoszenia swoich kwalifikacji na wielu płaszczyznach. Uczestniczą w programach rozwojowych „Akademii FORTE”, a także w zewnętrznych konferencjach i szkoleniach specjalistycznych. W ciągu roku przeprowadzanych jest wiele szkoleń wewnętrznych organizowanych i prowadzonych przez specjalistów z danych dziedzin zatrudnionych lub współpracujących z FORTE.

Akademia FORTE

Akademia FORTE to opracowany specjalnie na potrzeby Spółki program rozwoju obejmujący swoim zasięgiem wszystkie grupy pracowników. Program Akademii kieruje ofertę do wyższej kary kierowniczej, średniej kadry kierowniczej, pracowników średniego szczebla oraz do pracowników liniowych. Łącznie w ramach Akademii FORTE od roku 2016 przeszkolono już 291 osób.

Zarząd FORTE traktuje ten program jako zaproszenie pracowników do partnerstwa i współudziału w budowaniu przyszłości firmy.

Programy Akademii FORTE realizowane są we współpracy z najlepszymi szkołami biznesu, trenerami i specjalistami w danych obszarach. Dotychczas w roku 2016 i 2017 partnerami FORTE przy realizacji Akademii FORTE była między innymi Szkoła Biznesu Politechniki Warszawskiej oraz IBD Business School.

Każdy pracownik bez względu na zajmowane stanowisko, wiek czy płeć ma równy dostęp do kształcenia. FORTE wychodzi naprzeciw aspiracjom i ambicjom pracowników, spójnym ze strategią i celami Grupy.

W latach 2016 i 2017 zrealizowano w ramach Akademii FORTE następujące programy rozwojowe:

- program Wszechstronnego Przywództwa – skierowany do wyższej kadry kierowniczej (33 absolwentów programu),
- pierwsza edycja studiów podyplomowych – skierowana do średniej kadry kierowniczej oraz pracowników z dużym potencjałem rozwojowym (21 absolwentów),
- Akademia FORTE Kierowników i Mistrzów – program skierowany do średniej kadry kierowniczej (103 absolwentów),
- Akademia FORTE pracowników liniowych (114 absolwentów),
- druga edycja studiów podyplomowych – skierowana do średniej kadry kierowniczej oraz pracowników z dużym potencjałem rozwojowym (20 absolwentów).

W poszczególnych obszarach i Spółkach Grupy Kapitałowej występują dodatkowe potrzeby w zakresie szkoleń i konferencji specjalistycznych. Biuro Personalne razem z dyrektorami poszczególnych biur i obszarów dokonuje diagnozy potrzeb rozwojowych pracowników w poszczególnych obszarach Spółki i proponuje programy szkoleniowe wspierające realizację celów biznesowych organizacji.

TABELA 8. ŚREDNIA LICZBA GODZIN SZKOLENIOWYCH PRZYPADAJĄCYCH NA PRACOWNIKA W FABRYKACH MEBLI „FORTE” S.A. I W GRUPIE KAPITAŁOWEJ FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. W PODZIALE NA STANOWISKA W 2017 I 2016 ROKU

	FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.	
	2017	2016	2017	2016
Pracownicy liniowi	32	5	31	5
Specjaliści	19	14	18	16
Kierownicy	61	30	55	29
Dyrektorzy	13	101	13	95
Razem	31	8	29	8

* Powyższe zestawienie nie obejmuje szkoleń obowiązkowych związanych z BHP, PPOŻ, instruktaży stanowiskowych.

**TABELA 9. ŚREDNIA LICZBA GODZIN SZKOLENIOWYCH PRZYPADAJĄCYCH NA PRACOWNIKA W FABRYKACH MEBLI „FORTE” S.A.
I W GRUPIE KAPITAŁOWEJ FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. WEDŁUG PŁCI W 2017 I 2016 ROKU**

	FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.	
	2017	2016	2017	2016
Kobiety	30	6	27	6
Mężczyźni	32	9	30	9
Razem	31	8	29	8

* Powyższe zestawienie nie obejmuje szkoleń obowiązkowych związanych z BHP, PPOŻ, instruktaży stanowiskowych.

Zarządzanie talentami

Wartością FORTE jest każdy pracownik, który chce rozwijać swój potencjał i może wnieść do Spółki o wiele większy wkład niż na obecnym stanowisku. Zarządzanie talentami obejmuje uczestników i absolwentów programów rozwojowych Akademii FORTE, czyli pracowników liniowych, kierowników, mistrzów oraz absolwentów studiów podyplomowych Akademii FORTE.

Celem zarządzania talentami w FORTE jest z utrzymanie w Spółce i Grupie Kapitałowej pracowników o unikatowych, specjalistycznych kompetencjach. W ramach programu już 45 absolwentów awansowało już na wyższe stanowiska

Spółka aktywnie zabiega o zatrudnianie absolwentów. W tym celu współpracuje z najlepszymi uczelniami technicznymi oraz ekonomicznymi w Polsce. W ramach współpracy FORTE bierze udział w targach pracy, organizuje warsztaty dla studentów, wycieczki na teren fabryk. Organizowana jest też impreza pod nazwą „Dni z FORTE”, w czasie której studenci mają możliwość zapoznania się z działalnością Spółki oraz możliwą w FORTE ścieżką kariery.

Od 2013 roku funkcjonuje w FORTE program stażowy. Absolwenci mają możliwość odbycia stażu w obszarze produkcji, w dziale technicznym lub w innych biurach. Stażyści mają zapewnioną opiekę merytoryczną, udział w konkretnych projektach oraz samodzielną realizację zadań. Staże mają charakter odpłatny. W czasie stażu Spółka zapewnia wyżywienie i zakwaterowanie.

W 2017 r. program stażowy odbyło 50 osób, z czego 29 stażystów otrzymało propozycje zatrudnienia w FORTE, w 2016 roku 48 osób odbyło staż, zaś propozycję zatrudnienia otrzymały 32 osoby.

W 2016 roku w Zespole Szkół nr 1 w Ostrowi Mazowieckiej została utworzona klasa patronacka FORTE, w której kształcą się przyszli technicy technologii drewna.

Reprezentacja pracowników oraz poszanowanie prawa wolności do zrzeszania się

W Grupie Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. funkcjonują związki zawodowe. Mają one pełny dostęp do informacji, prawo do przeprowadzania uzgodnień i konsultacji. Spółka prowadzi konstruktywny dialog ze związkami zawodowymi. Obie strony dialogu dyskutują, wymieniają się informacjami, wnioskami i dokonują wspólnych ustaleń. Odbývają się spotkania, podczas których omawiane są najważniejsze dla pracowników kwestie, zmiany organizacyjne oraz inne zgłaszane problemy i wnioski. Obie strony mają możliwość dyskusji, wymiany zdań i doświadczeń.

Związki zawodowe biorą aktywny udział w działalności socjalnej FORTE.

Bezpieczeństwo i Higiena Pracy (BHP)

Grupa FORTE priorytetowo traktuje zapewnienie pracownikom i współpracownikom przebywającym na terenie zakładów produkcyjnych odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i higieny w miejscu pracy.

Polityka Bezpieczeństwa i Higieny Pracy w Grupie Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. (dalej: Polityka BHP).

Jako pracodawca FORTE podejmuje nieustanne działania w celu ochrony życia i zdrowia pracowników. Celem jest eliminacja wypadków przy pracy i chorób zawodowych, zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków w środowisku pracy, eliminacja zdarzeń potencjalnie wypadkowych oraz minimalizacja zagrożeń. Do osiągnięcia tego celu Spółki z Grupy FORTE wprowadzają procedury angażujące kierownictwo i wszystkich pracowników do ciągłego poprawiania bezpieczeństwa na każdym stanowisku pracy i w każdym procesie produkcyjnym oraz eliminacji zagrożeń występujących w prowadzonych procesach.

Zadania wskazane w Polityce BHP:

- zapewnienie odpowiednich środków finansowych, technologicznych, technicznych i organizacyjnych dla realizacji postawionych celów BHP i zadań,
- identyfikacja zagrożeń mających wpływ na bezpieczeństwo i zdrowie pracowników oraz podejmowanie niezbędnych działań profilaktycznych,
- dbałość o podnoszenie poziomu kompetencji i świadomości wszystkich pracowników w zakresie bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia, między innymi poprzez prowadzenie regularnych szkoleń,
- bezwzględne przestrzeganie regulacji prawnych, przepisów, zasad oraz innych wymagań odnoszących się do zagadnień bezpieczeństwa i higieny pracy,
- zapobieganie wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym oraz zdarzeniom potencjalnie wypadkowym i niebezpiecznym poprzez propagowanie kultury bezpieczeństwa i higieny pracy wśród pracowników oraz wzajemnej odpowiedzialności za życie i zdrowie.
- nadrzędnym celem jest zmniejszenie liczby wypadków przy pracy oraz chorób zawodowych występujących w fabrykach do zera.

Uzupełnieniem Polityki BHP jest dziewięć procedur wskazujących zasady postępowania, tj.:

1. Organizacja stanowisk pracy. W procedurze zostało opisane postępowanie jakim powinien kierować się organizator stanowiska pracy.
2. Ocena ryzyka zawodowego. W procedurze zostały ustalone reguły postępowania przy zarządzaniu ryzykiem zawodowym.
3. Badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. W procedurze zostały opisane rodzaje badań i pomiarów jakie należy wykonywać oraz stale monitorować.
4. Stosowanie znaków i sygnałów bezpieczeństwa. Procedura określa rodzaje znaków i sygnałów BHP oraz szczegółowe zasady ich rozmieszczania na terenach zakładów.
5. Stosowanie preparatów chemicznych. W procedurze zostały określone ścisłe zasady postępowania od momentu planowania zakupu do utylizacji substancji, preparatu lub materiału niebezpiecznego.
6. Szkolenia pracowników. W procedurze zostały określone rodzaje, sposoby oraz formy organizacji obowiązkowych szkoleń w dziedzinie BHP. Wszyscy pracownicy Spółek z Grupy Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. podlegają obowiązkowym szkoleniom wstępnym, okresowym oraz według potrzeb specjalistycznym w dziedzinie BHP. Wszystkie szkolenia odbywają się według ustanowionych zasad oraz programów, które są zgodne z wymaganiami prawnymi.
7. Postępowanie w razie wypadku przy pracy. W procedurze zostały opisane rodzaje wypadków przy pracy oraz określone reguły postępowania podczas zaistnienia wypadku.
8. Przebywanie osób niezatrudnionych na terenie zakładu. Procedura określa tryb postępowania i zakres obowiązków dotyczący osób zlecających usługi, wykonawców, pracowników firm zewnętrznych oraz gości.
9. Doskonalenie i zapobieganie. Procedura określa sposób postępowania przy przeglądach warunków pracy, przeprowadzaniu analiz stanu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz podejmowaniu działań zmierzających do poprawy stanu BHP.

Struktura odpowiedzialności w obszarze BHP jest następująca:

- Dyrektor Zakładu/Fabryki odpowiada za zapewnienie niezbędnych zasobów do wdrożenia, funkcjonowania, nadzorowania i doskonalenia zasad BHP,
- Osoby kierujące pracownikami odpowiadają za stosowanie się do ustalonych procedur BHP, dbanie o przestrzeganie zasad BHP przez swoich pracowników,
- Inspektorzy i specjaliści BHP odpowiadają za stosowanie się do ustalonych procedur BHP, monitorowanie warunków pracy, sporządzanie raportów kwartalnych/rocznych, koordynowanie oraz pełnienie funkcji doradczej w zakresie stosowania i realizacji Polityki BHP.

Dbłość o podnoszenie poziomu kompetencji i świadomości wszystkich pracowników wyraża się w prowadzeniu działalności edukacyjnej wśród pracowników.

W 2018 roku Kadra Zarządzająca i inspektorzy BHP skupią się na opracowaniu i ujednoliceniu systemu zarządzania bezpieczeństwem pracy we wszystkich zakładach. Wytycznymi dla wdrażanych standardów są wymagania normy OHSAS 18001:2007 oraz PN-N 18001:2004. Rozszerzenie zakresu certyfikacji o system BHP w/w norm przewidywany jest na rok 2019.

TABELA 10. WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE BHP W FABRYKACH MEBLI „FORTE” S.A. I GRUPIE KAPITAŁOWEJ FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.

W 2017 I 2016 ROKU

	FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.	
	2017	2016	2017	2016
Liczba wypadków przy pracy wśród osób wykonujących pracę na terenie zakładu	29	16	31	17
Wskaźnik częstości wypadków (wypadki na 1000 zatrudnionych)	9,03	5,19	8,77	5,19
Liczba dni niezdolności do pracy wśród pracowników spowodowana wypadkami	1 527	1 407	1 557	1 434
Wskaźnik ciężkości wypadków (liczba dni niezdolności do pracy / 1 wypadek)	52,66	87,94	50,23	84,35

W 2017 roku (również w 2016 roku) nie było wypadków śmiertelnych wśród pracowników, ani wśród pracowników podwykonawców pracujących na terenie zakładów, nie stwierdzono żadnego przypadku choroby zawodowej.

Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. organizuje i finansuje działania wspierające w zakresie profilaktyki zdrowotnej wśród pracowników. W 2017 roku zorganizowano dla pracowników bezpłatne badania z zakresu pomiaru ciśnienia tętniczego, cholesterolu i trójglicerydów metodą paskową. Łącznie we wszystkich Fabrykach Grupy Kapitałowej do badania przystąpiło 204 pracowników. Zapewniono również możliwość wzięcia udziału w badaniu mammograficznym, w którym uczestniczyło 60 kobiet. Zostały przeprowadzone akcje profilaktyczne pomiaru glukozy metodą paskową, z którego skorzystało 211 pracowników. Z bezpłatnych szczepień przeciwko grypie skorzystało 292 pracowników.

W każdym z zakładów funkcjonują zastępy Zakładowych Ochotniczych Straży Pożarnych, skupiające łącznie ponad 80 strażaków-ochotników. Jednostki te regularnie odbywają ćwiczenia, raz w roku organizowane są zawody strażackie połączone z firmowym piknikiem. W ten sposób FORTE propaguje ideę bezpieczeństwa i jednoczy pracowników wokół wspólnego celu.

Obszar Społeczny

Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. to aktywny uczestnik życia społecznego. Prowadzenie dialogu i partnerskiej współpracy z otoczeniem to jeden z filarów społecznej odpowiedzialności FORTE.

Społeczną misją FORTE jest wychowanie, edukowanie i kształtowanie postaw, w szczególności młodych ludzi, chętnych do działania na rzecz rozwoju osobistego i społecznego, dostrzegających potrzeby innego człowieka.

Polityka Dobroczynności

W ramach realizowanej Polityki Dobroczynności FORTE skupia się na inicjatywach, które mają na celu wyrównanie różnic społecznych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

FORTE podejmuje liczne inicjatywy i działania, mające na celu wsparcie edukacji i wszechstronny rozwój młodego pokolenia. Zaangażowanie w rozwój kultury i sztuki przejawia się we wspieraniu inicjatyw związanych z jej rozwojem, zachowaniem dorobku kulturalnego i dziedzictwa narodowego oraz instytucji i wydarzeń kulturalnych, które zlokalizowane są przede wszystkim w miejscach prowadzenia aktywności biznesowej.

Działalność charytatywną i sponsoringową Grupy Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. wytyczają dwa kierunki:

Działalność na rzecz edukacji i wychowania:

- współpraca z działającą na terenie powiatu ostrowskiego Fundacją AMF „Nasza Droga”;
- współpraca z uczelniami wyższymi i szkołami średnimi kształcącymi przyszłą kadrę pracowniczą firmy przez m.in. staże, praktyki, organizację patronatów, konkursów, pomoce dydaktyczne i rzeczowe, organizację wykładów i konferencji naukowych;
- współpraca i pomoc rzeczowa w wyposażaniu placówek oświatowych i edukacyjnych;
- wspieranie badań i działalności dydaktyczno-naukowej w zakresie rozwoju przemysłu drzewnego i meblarskiego;
- indywidualna pomoc rzeczowa osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

Działalność na rzecz rozwoju kultury i sztuki:

- wspieranie lokalnych wydarzeń kulturalnych m.in. koncertów, wystaw, festiwali;
- wspieranie lokalnych projektów w zakresie kultury fizycznej i sportu m.in. zawodów pożarniczych;
- wspieranie realizacji projektów kulturalnych mających na celu aktywizację lokalnych środowisk w obszarze sztuki i edukacji kulturalnej.

Przykłady realizacji Polityki Dobroczynności w FABRYKACH MEBLI „FORTE” S.A.:

- **DZIAŁALNOŚĆ FUNDACJI AMF „NASZA DROGA”,** która skupia zdolną, ale potrzebującą wsparcia młodzież licealną i studentów z powiatu ostrowskiego. Dla podopiecznych fundacji organizowane są spotkania, wykłady, warsztaty z autorytetami w różnych dziedzinach, wydarzenia kulturalne, obozy wakacyjne oraz wycieczki krajowe i zagraniczne. Młodzież otrzymuje również stypendia.

- **WOLONTARIAT PRACOWNICZY** – program FORMY – Fabryka Inicjatyw powstał z myślą o miejscach, w których mieszkają pracownicy FORTE, z myślą o ich sąsiadach, lokalnych środowiskach oraz o samych pracownikach, którzy chcą zmienić swoje otoczenie. Program umożliwia otrzymanie wsparcia finansowego lub pozafinansowego na realizację własnych projektów. Realizowane inicjatywy najczęściej dotyczą zagadnień takich jak: edukacja dzieci i młodzieży, kultura i sztuka, sport i rekreacja, ochrona i promocja zdrowia, środowisko i ekologia, wyrównanie różnic społecznych.
W ramach dwóch edycji Programu zrealizowano 35 projektów. Wyremontowano klasy, świetlice i stołówki szkolne, zagospodarowano zielone skwery i place zabaw, wytyczono trasę narciarską i rowerową oraz stworzono wiele innych, przyjaznych miejsc. Łączna kwota przeznaczona na realizację programu FORMY w latach 2016 i 2017 wyniosła 226.215 PLN
- **WSPARCIE NA RZECZ ROZWOJU I PROMOCJI KULTURY ORAZ LOKALNYCH WYDARZEŃ**
FORTE wspiera organizację przedsięwzięć, przyczyniających się do promocji regionu m.in. Suwałki Blues Festival, Festiwal Muzyki Cerkiewnej w Hajnówce. Oferowane jest wsparcie takich projektów społecznych, które aktywizują lokalne środowiska, sprzyjają integracji i wpływają na poprawę jakości życia mieszkańców. FORTE uczestniczy w corocznych obchodach Dni Miast i Dożynkach. Dodatkowo współpracuje z Uniwersyte-tem Trzeciego Wieku oraz organizacjami pozarządowymi na rzecz promocji lokalnej kultury i sztuki.
- **OSTROWSKIE FORUM ROZWOJU**
FORTE jest współorganizatorem i gospodarzem Ostrowskiego Forum Rozwoju – wydarzenia podczas którego czołowi przedsiębiorcy regionu i przedstawiciele samorządów spotykają się, aby porozmawiać o szansach i możliwościach dla rozwoju miasta. W ramach Forum Rozwoju odbywają się panele dyskusyjne, podczas których zaproszeni przedsiębiorcy, menedżerowie i samorządowcy dzielą się doświadczeniem i pomysłami jak przyciągnąć inwestycje do miasta, podnieść jego atrakcyjność, wykorzystać potencjał.
- **WSPARCIE EDUKACJI**
FORTE współpracuje z uczelniami wyższymi, szkołami średnimi oraz samorządami miast, w celu rozwoju edukacji i szkolnictwa zawodowego. Spółka wspiera badania i działalność dydaktyczno-naukową w zakresie rozwoju przemysłu drzewnego i meblarskiego. Przedstawiciele FORTE uczestniczą w konferencjach i spotkaniach branżowych, podczas których dzielą się wiedzą i doświadczeniem. Dodatkowo została powołana klasa patronacka, w której kształcą się przyszli technolodzy drewna. Oferowany jest bogaty program płatnych staży i praktyk dla studentów.
- **1992–2017 JUBILEUSZ 25 LAT FORTE**
W 2017 roku minęło 25 lat od powstania FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. Spółka świętowała jubileusz razem z mieszkańcami miast, w których zlokalizowane są fabryki FORTE, tj. w Ostrowi Mazowieckiej, Suwałkach, Białymstoku i Hajnówce. Zorganizowane zostały cztery pikniki jubileuszowe, podczas których pracownicy FORTE wraz z rodzinami i znajomymi, a także wszyscy chętni mieszkańcy, mogli spędzić czas na wspólnej zabawie, przy niecodziennych pokazach i na koncertach muzycznych gwiazd.
- **PRYZAKŁADOWE PRZEDSZKOLE „ŻÓŁTY SŁONIK”**
Przyzakładowe przedszkole firmowe „Żółty Słonik” z oddziałem żłobkowym jest placówką o najwyższych standardach w kraju. Przedszkole przyzakładowe ułatwia godzenie pracy zawodowej z życiem rodzinnym, jest swego rodzaju wsparciem dla młodych rodziców i umożliwia im bezstresowy powrót do pracy po narodzinach dziecka. Zajęcia prowadzone są w systemie dwujęzycznym, polsko-angielskim, na podstawie autorskiego programu nauczania.
FORTE oferuje też dzieciom pracowników kolonie wzbogacone o warsztaty kulturalne, a także kursy językowe.

Odpowiedzialność za produkt

Jednym z głównych celów FORTE jest zapewnienie bezpieczeństwa użytkowania produkowanych mebli. Aby to zrealizować FORTE podejmuje szereg działań, między innymi analizuje przepisy prawne i normatywne krajów właściwych dla klientów. Obowiązujące normy są jednym z głównych aspektów branych pod uwagę podczas projektowania wyrobów. Spółka przeprowadza regularne badania wyrobów na zgodność z odpowiednimi standardami. Część badań odbywa się w wewnętrznym laboratorium Spółki. Laboratorium przystosowane jest do badania szaf, szafek RTV, komód i witryn. Głównym narzędziem weryfikacji mebli pod kątem bezpieczeństwa są badania konstrukcji przeprowadzane przez niezależne jednostki badawcze. Współpraca z tymi jednostkami prowadzona jest w zakresie badań oraz certyfikacji wyrobów. Formą potwierdzenia zgodności konstrukcji wyrobów na podstawie badań w jednostkach niezależnych są deklaracje zgodności, wystawiane przez FORTE.

Opracowane zostały procedury i instrukcje, które pozwalają zapewnić bezpieczeństwo wyrobów podczas transportu, między innymi bezpieczny sposób formowania oraz rozładunku pakietów transportowych. Zasady bezpiecznego użytkowania podawane są w instrukcjach montażu.

Na życzenie Klienta FORTE przekazuje szczegółowe informacje dotyczące produktu, związane z jego bezpieczeństwem mechanicznym oraz chemicznym. Udostępniane są również informacje związane z pochodzeniem materiału drzewnego – kraj pochodzenia i gatunki użytego drewna.

Odpowiedzialny marketing

Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. posiada wewnętrzny Kodeks Etyki Reklamy. Kodeks stanowi zbiór zasad jakimi powinni kierować się pracownicy FORTE odpowiedzialni za kształtowanie wizerunku marki korporacyjnej oraz kształtowanie przekazu reklamowego związanego z ofertą produktową.

Zasady te to między innymi: zakaz umieszczania w reklamach treści dyskryminujących, elementów, które zachęcają do aktów przemocy. Reklama FORTE nie może kreować negatywnego wizerunku innych podmiotów działających na rynku meblarskim, nie może być realizowana w sposób, który naraziłby na uszczerbek obiekty o znaczeniu historycznym lub artystycznym. Reklama nie może wprowadzać klienta w błąd i przez to nie wpływać na jego decyzję co do nabycia towaru lub usługi

Reklamy FORTE nie mogą naruszać społecznego zaufania do prawidłowo realizowanych działań podejmowanych w zakresie ochrony środowiska naturalnego oraz wykorzystywać braku wiedzy jej odbiorców w zakresie ochrony środowiska naturalnego.

W raportowanym okresie nie odnotowano w Grupie przypadków niezgodności działań marketingowych z obowiązującymi przepisami prawa oraz wewnętrznym Kodeksem Etyki Reklamy Grupy.

Poszanowanie praw człowieka

Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. przestrzega zobowiązań wynikających z Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, czyli między innymi prawa do ochrony zdrowia, nauki, odpowiedniego i zadowalającego wynagrodzenia, zapewniającego jednostce i jej rodzinie egzystencję odpowiadającą godności ludzkiej, pomocy socjalnej, pracy, wolności myśli, sumienia i wyznania.

FORTE dokłada wszelkich starań dla poszanowania praw człowieka poprzez identyfikację, zapobieganie lub podejmowanie odpowiednich działań; zarówno przez organizację jak i strony, z którymi organizacja utrzymuje relacje.

W tym celu stale weryfikuje zgodność jej umów i ustaleń związanych z bezpieczeństwem z prawami człowieka oraz międzynarodowymi normami i standardami w zakresie egzekwowania prawa.

Polityka Personalna obowiązująca w Grupie zawiera deklarację poszanowania i przestrzegania wszystkich praw człowieka oraz zakaz dyskryminacji, pracy dzieci i pracy przymusowej.

W Polityce Różnorodności zawarta jest deklaracja szacunku i tolerancji w stosunku do każdego człowieka. FORTE chce tworzyć miejsca pracy, w których wszyscy bez względu na wiek, płeć, rasę i narodowość, pochodzenie etniczne, przekonania polityczne, stan zdrowia czy orientację seksualną będą się czuli docenieni i dowartościowani i będą mogli w pełni rozwijać się czerpiąc satysfakcję i zadowolenie z pracy.

Spółki należące do Grupy FORTE dbają o to, aby w umowach, jakie Spółka zawiera z kontrahentami znajdowały się zapisy dotyczące poszanowania i przestrzegania praw człowieka.

W Ogólnych Warunkach Dostaw – dokumencie obowiązującym w relacjach biznesowych z naszymi kontrahentami, FORTE oświadcza, iż nie nawiązuje w sposób świadomy współpracy handlowej z dostawcami wykorzystującymi pracę

przymusową, zatrudniającymi osoby w wieku poniżej legalnie obowiązującego minimum i stosującymi jakiekolwiek praktyki dyskryminacyjne w stosunku do osób zatrudnionych.

Dostawcy FORTE składają oświadczenie, że nie wykorzystują pracy przymusowej i nie zatrudniają osób poniżej legalnie obowiązującego minimum oraz nie stosują żadnych praktyk dyskryminacyjnych, mając na uwadze w szczególności poszanowanie zapisów Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. W przypadku gdy FORTE poweźmie informację o wystąpieniu przejawów jakiejkolwiek dyskryminacji, w szczególności ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, przekonania religijne lub polityczne, bądź z uwagi na wszelkie inne cechy osobiste Dostawca FORTE jest zobowiązany do podjęcia zdecydowanych kroków mających na celu wyeliminować powyższe.

Podpisując Ogólne Warunki Dostaw dostawca zobowiązuje się do zapewnienia swoim pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, do terminowego wypłacania wynagrodzenia za wykonane prace, zobowiązując się, że jego pracownicy będą posiadali prawo do zrzeszania się w związkach zawodowych.

W raportowanym okresie nie zgłoszono ani nie potwierdzono w Grupie przypadków łamania praw człowieka, nie wpłynęła też do Spółki żadna informacja na temat łamania praw człowieka u podwykonawców.

Przeciwdziałanie korupcji

Polityka przeciwdziałania nadużyciom

Ogromne kwoty, na jakie opiewają zakupy i inwestycje prowadzone przez Spółkę zawsze rodzą potencjalne zagrożenie związane z zachowaniami nieetycznymi. Cyklicznie przeprowadzany w Spółce przegląd ryzyka identyfikuje zagrożenia związane z nadużyciami. Wszelkie ryzyka biznesowe, w tym zachowania nieetyczne, podlegają monitoringowi. Zintegrowany system zarządzania, w dokumencie „Polityka przeciwdziałania nadużyciom FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.” (dalej: Polityka) określa zbiór zasad postępowania w przypadku podejrzenia działań lub zaniedbań o charakterze nadużyć. Celem jest wyeliminowanie działań nieetycznych, doskonalenie procesów zarządczych oraz skuteczna ochrona reputacji Spółki, jej aktywów i pracowników.

Zgodnie z Polityką nadużycie rozumiane jest jako celowe działanie lub zaniechanie działania stanowiące złamanie przepisów prawa lub takie naruszenie wartości i zasad obowiązujących w Grupie FORTE, w wyniku którego dopuszczająca się go osoba odnosi nieuprawnione korzyści lub którego rezultatem są straty ponoszone przez Spółkę. Za nadużycia uważane są w szczególności: wszelkie formy zachowania korupcyjnego, oszustwo lub fałszerstwo, wymuszenie, kradzież (w tym przywłaszczenie wartości intelektualnej) lub nieuprawnione użycie zasobów, niezgodne z prawem użycie zastrzeżonych danych, spisek, zmowa, manipulacja danymi, działanie lub zaniechanie działania stanowiące naruszenie przepisów powszechnie obowiązującego prawa.

Polityka przeciwdziałania nadużyciom ma zastosowanie do wszelkich przypadków, gdy istnieje podejrzenie popełnienia nadużycia przez: pracowników FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. oraz Pracowników Grupy Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A., kontrahentów zewnętrznych: klientów, dostawców, kooperantów, podwykonawców, podmioty doradcze, inne podmioty, z którymi organizacja pozostaje w relacjach biznesowych.

Odpowiedzialność za wykrywanie i zapobieganie nadużyciom oraz za budowanie środowiska pracy wolnego od jakichkolwiek przejawów nadużyć leży po stronie Zarządu FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. oraz kierownictwa struktur organizacyjnych Spółki i Grupy Kapitałowej. Każdy członek kadry zarządzającej przywiązuje szczególną wagę do ryzyka nadużyć lub jakichkolwiek odstępstw od przyjętych zasad, nie tylko w obszarze, za który odpowiada, ale w całej Grupie Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A..

W FORTE nie jest akceptowane nie tylko dopuszczanie się nadużyć, ale także zatajanie wiedzy o takich działaniach.

Obowiązkiem kadry zarządzającej i wszystkich menedżerów jest w szczególności: identyfikacja ryzyka nadużyć w odniesieniu do obszarów, za które są odpowiedzialni, zapewnienie odpowiedniego systemu kontroli wewnętrznej, zapewnienie, aby wszyscy pracownicy w pełni rozumieli działanie istniejącego systemu kontroli wewnętrznej oraz stosowali się do procedur kontroli, dokonywanie regularnych przeglądów systemu kontroli w celu zapewnienia ich przestrzegania, a także sprawdzenia, czy systemy te są nadal skuteczne.

W ramach zadań realizowanych przez Biuro Audytu Wewnętrznego dokonywany jest przegląd wdrożonych mechanizmów zapobiegania i wykrywania nadużyć.

Pracownicy Spółki są zobowiązani do niezwłocznego zgłaszania wszelkich swoich wątpliwości oraz przekazanych im informacji o potencjalnych działaniach korupcyjnych lub nadużyciach popełnionych przez współpracowników, kierownictwo, dostawców lub inne podmioty mające relacje biznesowe ze Spółką.

Spółka w systematyczny sposób rewiduje kategorie ryzyka nadużyć w tym ryzyko zachowania korupcyjnego. Dyrektorzy wraz z Biurem Audytu Wewnętrznego dokonują systematycznych przeglądów ryzyka nadużyć. Sposób analizy jest taki sam jak każdego innego ryzyka zidentyfikowanego w skali całej Grupy.

W 2017 roku dokonano kompleksowego przeglądu obszarów Spółki pod kątem zagrożenia nadużyciami. Podczas oceny uwzględniono: rejestry ryzyka opracowane przez przełożonych jednostek organizacyjnych w II i III kwartale 2017 roku, w których znalazły się ryzyka o charakterze nadużyć. Przełożeni jednostek organizacyjnych określili: prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka nadużyć, istotność w procesie, mechanizmy kontrolne ograniczające wystąpienie ryzyka, zaplanowane działania kontrolne zgodnie z rocznym planem kontroli wewnętrznej w obszarze. Uwzględniono też zapisy w raportach z audytów wewnętrznych oraz przeprowadzono wywiady z pracownikami na poszczególnych szczeblach struktury organizacyjnej.

Zidentyfikowano obszary zagrożone nadużyciami. Na podstawie zgromadzonych materiałów i wywiadów zidentyfikowano możliwe ryzyka nadużyć w każdym z obszarów i oceniono adekwatność mechanizmów kontrolnych.

Wyniki przeglądu zostały zaprezentowane w dokumencie: „Przegląd obszarów spółki pod kątem zagrożenia nadużyciami 10/2017”.

W 2017 roku audytorzy wewnętrzni wykonali wszystkie zaplanowane kontrole (tj. audyty zatwierdzone w rocznym planie audytów). Zrealizowano również kontrole na zlecenia Zarządu.

Uczciwe zasady w relacjach z kontrahentami

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A. dążą do kształtowania relacji z dostawcami i podwykonawcami w sposób uczciwy i partnerski. Do umów z dostawcami materiałów standardowo dołączany jest załącznik „Ogólne warunki dostaw FABRYK MEBLI FORTE S.A. z siedzibą w Ostrowi Mazowieckiej”. Dokument ten określa zobowiązania dostawcy w zakresie: zachowań etycznych, rzetelnego informowania, bezpieczeństwa produktów, poszanowania środowiska, zachowania tajemnicy. Podpisując ten dokument dostawca zobowiązuje się do nie oferowania żadnych korzyści pracownikom i przedstawicielom Spółki.

W 2017 roku nie stwierdzono przypadków nadużyć w organizacji.

RESPECT Indeks

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A. od 2016 należą do elitarnego grona spółek warszawskiej Giełdy Papierów Wartościowych notowanych w Indexie RESPECT. Projekt RESPECT Index ma na celu wyłonienie spółek zarządzanych w sposób odpowiedzialny i zrównoważony. To badanie wieloetapowe: do indeksu trafiają spółki, które charakteryzują się dobrą płynnością, nienagannie wypełniają zasady ładu korporacyjnego i dbają o relacje z otoczeniem oraz ochronę środowiska. FORTE już dwukrotnie w 2016 i 2017 roku pozytywnie przeszło trzystopniową weryfikację GPW oraz audyt kwalifikujący do znalezienia się na liście RESPECT Indeks.

Weryfikacji poddawane są trzy główne obszary:

- Obszar Social (czynniki społeczne) – który obejmuje zagadnienia związane z: BHP, zarządzaniem zasobami ludzkimi, relacjami z dostawcami, dialogiem z interesariuszami, raportowaniem społecznym;
- Obszar Enviromental – który obejmuje zagadnienia związane z: zarządzaniem środowiskowym, ograniczaniem oddziaływania środowiskowego, bioróżnorodnością, aspektami środowiskowymi produktów/usług;
- Obszar Governance – który obejmuje zagadnienia związane z: zarządzaniem strategicznym, corporate governance, zarządzaniem ryzykiem, audytem wewnętrznym i systemem kontroli, relacjami z klientami.

Odpowiedzialny rozwój, dbanie o ład korporacyjny i dobre relacje z otoczeniem oraz działania w obszarze ochrony środowiska to mocne strony FORTE, dzięki którym Spółka w pełni zasługuje na miejsce w tym elitarnym gronie.

Środowisko naturalne

Polityka Środowiskowa

Dla naszej planety – nasze zobowiązania

Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. nieustannie doskonali swoje działania w obszarze odpowiedzialnego biznesu. Przyjęta Polityka Środowiskowa jest jednym z filarów zarządzania, wyznaczającym kierunki rozwoju FORTE. Jej misją jest wskazanie takich kierunków prowadzenia działalności, które pozwolą na rozwój w zgodzie i poszanowaniu każdego elementu środowiska naturalnego.

Poprzez włączenie kryteriów środowiskowych w ramy modelu biznesowego FORTE wspiera zrównoważony rozwój i chroni środowisko, w którym prowadzi swoją działalność. Zobowiązania te zawarte są w Polityce Środowiskowej Grupy Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A., opublikowanej na stronie internetowej pod adresem: www.forte.com.pl

Zgodnie z Polityką Środowiskową, wszystkie podmioty wchodzące w skład Grupy FORTE oraz wszyscy pracownicy i współpracownicy są zobowiązani postępować w sposób profesjonalny i odpowiedzialny. Tym samym wszystkie te osoby zobowiązane są w sposób jednoznaczny i wiążący przestrzegać wartości zrównoważonego rozwoju, jakie definiują Grupę FORTE.

Cele Polityki Środowiskowej zostały postawione na okres pięciu lat, począwszy od 2016 roku, w którym zidentyfikowano aspekty środowiskowe działalności i wynikającą z nich skalę oddziaływań. Pięcioletni okres założony na osiągnięcie ustalonych celów wynika głównie ze złożonej specyfiki działalności produkcyjnej oraz planowanych zadań, których realizacja często warunkowana jest długotrwałym procesem inwestycyjnym, potrzebą wdrożenia nowych rozwiązań i technologii w wielu obszarach lub wynika z długotrwałego procesu budowania świadomości ekologicznej.

Zasadą wyznaczającą kierunki działań dla zrównoważonego rozwoju jest:

- ograniczenie zużycia paliw, energii i wody w celu ochrony naturalnych zasobów nieodnawialnych,
- ograniczanie emisji zanieczyszczeń podczas produkcji, magazynowania i transportu wyrobów oraz budowa zamkniętego obiegu gospodarki odpadami w celu stworzenia inteligentnego, integrującego i zrównoważonego wzrostu, poprzez wydajne wykorzystanie zasobów i minimalizację poziomu emisji dwutlenku węgla w ramach prowadzonej działalności.

Polityka Środowiskowa zakłada wdrażanie rozwiązań chroniących środowisko w następujących obszarach: magazynowania i dystrybucji, projektowania procesów, produkcji, pakowania i użytkowania.

Magazynowanie wyrobów i logistyka w łańcuchu dostaw to ważny aspekt prowadzonej działalności. W celu stworzenia zintegrowanego łańcucha dostaw prowadzona jest współpraca z partnerami w procesach systemu logistycznego, tj. planowania i rozwoju produktu, oraz realizacji zamówień w łańcuchu dostaw.

Aby ograniczyć ryzyko środowiskowe FORTE realizuje inicjatywy rozwoju zrównoważonego w łańcuchu dostaw. Wy-mogi płynące od strony klientów (np. potwierdzenia, że wyroby produkowane są w sposób przyjazny dla środowiska) przyczyniają się do określenia podobnych wymagań w stosunku do dostawców.

Weryfikacja podmiotów zewnętrznych, zarówno dostawców jak i realizujących prace na zlecenie Grupy FORTE, ma ogromne znaczenie z punktu widzenia ochrony środowiska.

Jednym z podstawowych działań w odniesieniu do łańcucha dostaw jest optymalizacja transportów oraz wybór do-stawców materiałów i usług. Polityka środowiskowa nakłada obowiązek oceniania oddziaływania środowiskowego dostawców, w szczególności oddziaływania produktowego.

Wybór dostawcy materiałów i surowców uwzględnia wymagania konsumentów, np. w zakresie ograniczania wiel-kości emisji, braku stosowania substancji szkodliwych, pozyskiwania materiałów z odzyskanych surowców czy też zrównoważonej gospodarki leśnej.

Procesy produkcyjne są projektowane w sposób zapewniający maksymalne wykorzystanie materiałów, które są sta-rannie dobierane i oceniane pod kątem cech mogących oddziaływać na środowisko. W przypadku opakowań papiero-wych, kartonowych bądź materiałów drzewnych, celem jest używanie wyłącznie materiałów pochodzących z lasów, które są zarządzane w sposób zrównoważony i chronią różnorodność biologiczną. Zapobiega to stosowaniu drewna i wyrobów drzewnych pochodzących z: lasów naturalnych bądź zagrożonych zanikiem, lasów wycinanych nielegalnie, plantacji leśnych powstałych w wyniku prowadzonego od 1994 r. procesu przekształcania lasów naturalnych, a także siedlisk gatunków zagrożonych wyginięciem.

Proces produkcji prowadzony jest ściśle według wytycznych optymalizacji zużycia materiałów oraz w oparciu o technologie i rozwiązania pozwalające na ograniczenie zużycia energii i paliw. Opakowania wyrobów gotowych optymalizowane są pod względem wagi i objętości.

FORTE edukuje i uświadamia dostawców, odbiorców, kontrahentów, konsumentów, pracowników, współpracowni-ków jak ważna jest dbałość o środowisko naturalne.

Te główne obszary tworzą ramy kompleksowego i systematycznego procesu zarządzania środowiskowego w całym cyklu życia produktów.

Bioróżnorodność

Działalność produkcyjna Grupy Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. obejmuje głównie produkcję mebli z płyt drewnopochodnych. Działalność produkcyjna i dystrybucyjna prowadzona jest w Zakładzie w Ostrowi Mazowieckiej, magazynie wysokiego składowania DYSTRI – FORTE Sp. z o.o. w Ostrowi Mazowieckiej, Oddziałach FORTE w Suwał-kach, w Białymstoku i w Hajnówce.

Działalność produkcyjna skupia się zatem w województwie podlaskim o surowym klimacie Polski północno-wschod-niej i w mniejszym stopniu w województwie mazowieckim, gdzie podobnie jak na większości Niżu Środkowopolskiego, dominuje klimat przejściowy między oceanicznym a kontynentalnym. Warunki te kształtują środowisko w miejscach prowadzenia działalności przez FORTE i warunkują możliwości funkcjonowania fabryk.

Lokalizacja fabryk produkcyjnych Grupy FORTE została zaplanowana i dobrana tak, aby nie ingerować w przyrodniczo cenne zasoby naturalne. Dotyczy to zarówno przyrody żywej jak i nieożywionej. Każda z fabryk funkcjonuje na peryferiach miast w otoczeniu obszarów zainwestowanych, na których widoczny jest wpływ działalności człowieka, a roślinność kształtowana jest w głównej mierze w wyniku zabiegów pielęgnacyjnych i prowadzonych nasadzeń zie-leni. Dlatego badania (analiza przyrodnicza) oddziaływania na środowisko przyrodnicze prowadzone jest jedynie na etapie planowania inwestycji (podczas procedur OOS) oraz w przypadkach pozyskiwania pozwoleń i decyzji z zakresu ochrony środowiska.

W sąsiedztwie zakładów znajdują się w głównej mierze tereny produkcyjno-magazynowo-usługowe i tereny infra-struktury komunikacji kołowej i szynowej. Wśród elementów przyrody na terenach zakładów oraz w ich bezpośrednim

otoczeniu występują głównie sosny pospolite, olsza czarna, brzozy brodawkowate i omszone, graby, lipy, jesiony, osiki, topole czarne, klony pospolite, wiązy polne, różnego rodzaju gatunki wierzb oraz roślinność ozdobna: żywotniki, bukszpany itp..

Najbliżej położone tereny cenne przyrodniczo to:

- w Suwałkach – otulina Wigierskiego Parku Narodowego znajdująca się w kierunku północnym w odległości ok. 0,89 km od Oddziału w Suwałkach i ok. 3,3 km od Fabryki produkcji płyty wiórowej w Suwałkach TANNE. Wigierski Park Narodowy znajduje się w odległości ok. 4,5 km. Najbliżej położony teren ochronny od Fabryki TANNE znajduje się w odległości ok. 1,18 km i jest to Obszar Chronionego Krajobrazu – Puszcza i Jeziora Augustowskie objęty siecią Natura 2000 jako Obszar Specjalnej Ochrony „Puszcza Augustowska” o kodzie PLB 200002 i Specjalny Obszar Ochronny „Ostoja Augustowska” kod PLH200005
- w Ostrowi Mazowieckiej – obszar NATURA 2000 tj. Obszar Specjalnej Ochrony OSO „Puszcza Biała” o kodzie PLB140007 usytuowany w kierunku północno-wschodnim, okalający teren zakładu w odległości ok. 2,3 km oraz w kierunku południowo-zachodnim, w odległości ok. 2,9 km od granic terenu FORTE w Ostrowi Mazowieckiej
- w Białymstoku – obszar NATURA 2000 tj. Specjalny Obszar Ochrony SOO „Bagienna Dolina Narwi” o kodzie PLB200001 i Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Puszcza Knyszyńska” o kodzie PLB 200003 oddalone ponad ok. 2,0 km od Oddziału w Białymstoku. Bliżej funkcjonują jedynie dwa niewielkie rezerваты przyrody (re. Antoniuk i rez. Las Zwierzyniecki) funkcjonujące wśród miejskiej zabudowy Białegostoku.
- w Hajnówce – Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 OSO „Puszcza Białowieska”, który jest równocześnie uznany jako Specjalny Obszar Ochrony SOO Dyrektywy siedliskowej (kod PLC200004) stanowiący wieloprzestrzenny element systemu przyrodniczego o znaczeniu europejskim i funkcjach: ekologicznej, bioklimatycznej, naukowo-dydaktycznej, turystyczno-rekreacyjnej i gospodarczej – usytuowany jest w odległości ok. 800 m w kierunku wschodnim od Oddziału w Hajnówce. Są to lasy wchodzące w skład obszaru chronionego krajobrazu „Puszcza Białowieska”. Teren Białowieskiego Parku Narodowego, wpisanego na listę Światowego Dziedzictwa Ludzkości znajduje się w odległości ok. 9,0 km w kierunku wschodnim.

Żadna z fabryk nie znajduje się w pobliżu pomników wpisanych na „Listę dziedzictwa światowego” bądź w dolinie cieków wodnych oraz innego drobnoprzestrzennego systemu przyrodniczego stanowiącego ciąg powiązań przyrodniczych o znaczeniu lokalnym i funkcjach: ekologicznych, krajobrazowych i gospodarczych.

Funkcjonowanie żadnej z fabryk nie zakłóca funkcjonowania istniejących korytarzy ekologicznych bądź gatunków ujętych w Czerwonej Księdze Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody i jej Zasobów i na krajowych listach gatunków chronionych z siedliskami.

Oddziaływanie zakładów Grupy FORTE nie powoduje znaczącego wpływu na środowisko przyrodnicze i naturalne ekosystemy. Produkcja odbywa się w głównej mierze w oparciu o materiały i wyroby wytworzone w sposób powodujący jak najniższą uciążliwość dla środowiska ze wskazaniem, ich potencjalnego wpływu na środowisko.

Prowadzenie działalności nie wymaga bezpośredniego znaczącego zużycia surowców naturalnych. Jedyne wykorzystanie zasobów naturalnych w miejscu prowadzonej działalności, to pobór wody z własnego ujęcia w Suwałkach, głównie na cele socjalno-bytowe. Korzystanie z tych zasobów opiera się na przeprowadzonych badaniach hydrogeologicznych, które dopuściły ten zakres korzystania ze środowiska bez naruszania istniejących zasobów wód podziemnych.

W fabrykach produkujących meble nie są wytwarzane ścieki przemysłowe, których niekontrolowane przedostanie się do środowiska, mogłoby zakłócić funkcjonowanie ekosystemów. Natomiast ścieki opadowe odprowadzane są szczelnymi systemami kanalizacji opadowej, zarządzanymi przez lokalne jednostki samorządowe. Fabryki dbają o zachowanie naturalnej retencji i tam gdzie jest to możliwe, wody opadowe po odpowiednim oczyszczeniu wprowadzane są do ziemi.

Przejawem odpowiedzialnego podejścia do przyrody ożywionej i nieożywionej jest też częste przyjmowanie rozwiązań wykraczających ponad wymogi prawa. Przykładem jest tu gospodarka odpadami w ramach której segregacja odpadów, prowadzona jest w znacznie szerszym katalogu odpadów. Odpady wymienione w katalogu odpadów jako jedna grupa są dodatkowo rozsegregowywane w celu umożliwienia odzysku jak największej ilości wytwarzanych odpadów. Dzięki temu tylko niewielki odsetek odpadów, których nie można poddać odzyskowi, trafia na składowiska, które w znaczący sposób przyczyniają się do zachwiania ekosystemów i ograniczaniu bioróżnorodności.

Spółki Grupy FORTE podejmują działania mające na celu minimalizację spalania paliw kopanych w pojazdach oraz wprowadzając i eksploatując urządzenia ograniczające emisje technologiczne. Nowe zespoły multicyklonów i filtrów powietrza zrealizowane w 2016 i 2017 r. znacząco wpłynęły na ograniczenie zanieczyszczeń pyłowych z eksploatowanych instalacji.

W roku 2016 i 2017 w Spółkach Grupy FORTE nie odnotowano znaczących wypadków ani innych poważnych incydentów, w konsekwencji, których doszłoby do istotnych zanieczyszczeń wody i gruntu, które mogłyby spowodować naruszenie fauny bądź flory.

Wpływ na środowisko jest ważnym czynnikiem uwzględnianym podczas realizacji inwestycji.

Dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko analizowane są i konsultowane ze społecznością lokalną wszelkie aspekty i oddziaływania środowiskowe. Spotkania i wyjaśnienie możliwych skutków środowiskowych planowanej działalności pozwoliło na przełomie 2016 / 2017 r. doprowadzić do uzyskania decyzji środowiskowej dla największej inwestycji w regionie tj. dla fabryki produkcji płyty i kolejnej fabryki mebli w Suwałkach.

Wskaźniki w obszarze środowiskowym

Zużycie podstawowych surowców i materiałów

Zużycie materiałów i surowców jest ściśle związane z wielkością produkcji, jaka jest prowadzona w czterech zakładach FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.. Podstawowym materiałem jest płyta wiórowa zarówno surowa, jak i uszlachetniona. W drugiej połowie października 2017r., po przyjęciu zgłoszenia rozpoczęcia eksploatacji instalacji kaszerowania przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, rozpoczęto monitorowanie zużycia materiałów w nowo uruchamianym zakładzie TANNE Sp. z o.o. w Suwałkach.

Wśród grup materiałowych, których zużycie stanowi znaczący aspekt środowiskowy w Grupie zidentyfikowano:

- materiały produkcyjne takie jak płyta wiórowa, kleje, utwardzacz i żywice, stosowane głównie w procesach produkcji i uszlachetniania płyty,
- materiały opakowaniowe takie jak karton, folie czy styropian.

Dzięki wykorzystywaniu w 100% kartonów wyprodukowanych z surowców wtórnych Spółka zmniejsza znacznie zużycie surowców naturalnych i ogranicza pośredni wpływ na środowisko.

**TABELA 11. RODZAJ I ILOŚĆ WYKORZYSTANEGO SUROWCA/MATERIAŁU W FABRYKACH MEBLI „FORTE” S.A.
I GRUPIE KAPITAŁOWEJ FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. W ROKU 2017 I 2016**

		Wskaźnik na tysiąc paczek			
		FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.	
	jed.	2017	2016	2017	2016
Płyta	[m ³]	47,6	49,3	47,8	49,3
Kleje	[kg]	90,4	98,3	90,4	98,3
Utwardzacz	[kg]	11,4	17,2	14,5	17,2
Żywica	[kg]	73,7	117,6	106,7	117,6
Karton	[tys.m ²]	3,3	3,2	3,3	3,2
Styropian	[m ³]	10,1	10,6	10,1	10,6
Folia stretch	[kg]	34,6	36,5	34,6	36,5

Procedura należytej staranności

Przy zakupie materiałów drewnopochodnych spoza UE Grupa stosuje zasady określone Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego nr 995/2010 z 20 października 2010 roku dotyczące należytej staranności przy zakupach produktów drzewnych i zawierających drewno (EUTR), które ma na celu przeciwdziałanie handlowi nielegalnie pozyskanym drewnem i produktami z drewna. Stosowany jest zestaw procedur i środków zwany dalej „systemem zasad należytej staranności”. W latach 2016/2017 100% materiałów drewnopochodnych zakupionych poza UE, zostało nabyte z zgodnie z rozporządzeniem EUTR.

FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. osiągają jakość produktu o standardach wyższych niż wymagają normy. W zakładach zużywana jest płyta wiórową z niską emisją formaldehydu (płyta E0,5 i E1).

Zużycie energii

Poprawa efektywności energetycznej to dla FORTE bardzo ważny aspekt środowiskowy o globalnym zasięgu z uwagi na skalę korzystania ze środowiska wytwórców użytkowych nośników energii. Tradycyjna produkcja energii wykorzystywanej przez FORTE czerpie z otoczenia takie czynniki jak surowce mineralne, woda i czyste powietrze oddając w zamian odpady, spaliny, pyły, ścieki i gazy cieplarniane, które zmieniają klimat.

Chcąc ograniczyć powyższe oddziaływania i ślad węglowy, fabryki FORTE dążą do zmniejszenia zużycia i strat energii poprzez:

- uwzględnianie efektywności energetycznej maszyn podczas dokonywania zakupów inwestycyjnych, stosowanie energooszczędnych maszyn i urządzeń,
- ograniczanie czasu jałowej pracy maszyn i urządzeń – samokontrola pracownicza,
- optymalizacja i skracanie tras przejazdów pojazdów wolnobieżnych w ramach komunikacji wewnętrznej,
- termomodernizację obiektów,
- oszczędność energii poprzez eliminowanie zbędnej pracy maszyn i urządzeń zasilanych energią elektryczną,
- zakupy sprzętu i urządzeń posiadających certyfikaty niskiej energochłonności.

W latach 2016 i 2017 w Spółkach Grupy FORTE nie wykorzystywano energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.

TABELA 12. ZUŻYCIE ENERGII CIEPLNEJ W FABRYKACH MEBLI „FORTE” S.A. I GRUPIE KAPITAŁOWEJ FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.

W ROKU 2017 I 2016 WEDŁUG GŁÓWNYCH ŹRÓDEŁ JEJ POZYSKANIA

		Wskaźnik na tysiąc paczek							
		FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.		FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.	
	jed.	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Energia ciepła pozyskana z kotłowni zakładowych	[GJ]	86 602	165 263	86 602	165 263	12,4	25,5	12,4	25,5
Energia ciepła zakupiona od zewnętrznego podmiotu	[GJ]	10 190	12 929	23 562	27 789	1,5	2,0	3,4	4,3
Razem	[GJ]	96 792	178 192	110 164	193 052	13,9	27,5	15,8	29,8

TABELA 13. ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W FABRYKACH MEBLI „FORTE” S.A.

I GRUPIE KAPITAŁOWEJ FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. W ROKU 2017 I 2016

		Wskaźnik na tysiąc paczek							
		FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.		FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.	
	jed.	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Energia elektryczna	[MWh]	46 514	45 040	48 036	45 632	6,7	7,0	6,9	7,0

Zużycie wody

Wody podziemne jako surowiec naturalny którego zasoby dobrej jakości (przydatne do picia) są ograniczone, stanowią ważny aspekt środowiskowy. Pomimo, że woda nie jest używana do procesów technologicznych to dbałość o jej zasoby stanowi ważny element Polityki Środowiskowej FORTE. Celem jest ograniczenie zużycia wody o 5% w stosunku do roku 2016.

FORTE wdraża rozwiązania minimalizujące zużycie wody oraz rozwiązania minimalizujące oddziaływanie wód opadowych na środowisko gruntowo-wodne. Wypełnia tym samym wszelkie zobowiązania zawarte w obowiązujących pozwoleniach i przepisach prawa.

Woda używana jest głównie na cele socjalno-bytowe, p.poż. i do podlewania terenów zielonych. Dotychczas tylko w jednej lokalizacji – w Suwałkach niewielkie ilości wody używane są do celów produkcyjnych (przygotowywania mieszanki klejowej). Zakłady produkcyjne pobierają wodę głównie z lokalnych sieci wodociągowych. Dodatkowo Oddział w Suwałkach posiada własne ujęcie wody.

TABELA 14. ZUŻYCIE WODY W FABRYKACH MEBLI „FORTE” S.A. I GRUPIE KAPITAŁOWEJ FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. W ROKU 2017 I 2016 WEDŁUG ŹRÓDEŁ POZYSKANIA

		Wskaźnik na pracownika							
		FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.		FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.	
	jed.	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Woda pobrana z sieci miejskiej – zakupiona od zewnętrznego podmiotu	[m³]	28 203	35 643	29 907	35 730	8,8	11,6	8,4	10,8
Woda pobrana z własnej studni głębinowej	[m³]	29 609	29 272	30 284	29 272	9,2	9,5	8,5	8,9
Razem	[m³]	57 812	64 915	60 191	65 002	18,0	21,1	16,9	19,7

Emisje do atmosfery

Zapotrzebowanie na energię ciepłą i zużycie paliw w pojazdach stanowi główne źródło emisji zanieczyszczeń do powietrza, zarówno w procesach wytwórczych jak i w całym łańcuchu dostaw.

Głównym źródłem emisji są instalacje technologiczne i instalacje spalania paliw mające na celu zapewnienie energii cieplnej. Z uwagi na specyfikę działalności, w 2017 r. źródłem emisji zorganizowanej do powietrza były:

- Instalacje spalania paliw FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. w Ostrowi Mazowieckiej, Oddziału w Suwałkach i Białymstoku,
- Instalacje technologiczne FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. w Ostrowi Mazowieckiej, Oddziału w Suwałkach, Białymstoku i Hajnówce
- Od października 2017 r – instalacja uszlachetniania płyty TANNE Sp. z o. o.

Analiza oddziaływań w zakresie emisji do powietrza wskazuje iż w latach 2016 i 2017 znaczące mogły być:

- emisje gazów cieplarnianych: CO, CO₂ z instalacji spalania,
- emisje gazów i substancji innych niż gazy cieplarniane SO_x, NO_x i Pyłu całkowitego z instalacji spalania,
- emisje pyłów z procesów technologicznych.

TABELA 15. EMISJA DO ATMOSFERY GAZÓW CIEPLARNIANYCH W FABRYKACH MEBLI „FORTE” S.A.

I GRUPIE KAPITAŁOWEJ FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. W ROKU 2017 I 2016

		Wskaźnik na tysiąc paczek							
		FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.		FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.	
	jed.	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Dwutlenek węgla (CO ₂)	[Mg]	13 586	17 619	13 586	17 619	1,9	2,7	1,9	2,7

TABELA 16. EMISJE Z PROCESÓW SPALANIA W INSTALACJACH W FABRYKACH MEBLI „FORTE” S.A.

I GRUPIE KAPITAŁOWEJ FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. W ROKU 2017 I 2016

		Wskaźnik na tysiąc paczek							
		FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.		FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.	
	jed.	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
pył całkowity	[Mg]	4,86	5,05	4,86	5,05	0,0007	0,0008	0,0007	0,0008
tlenki azotu (NO _x /NO ₂)	[Mg]	13,58	18,26	13,58	18,26	0,0019	0,0028	0,0019	0,0028
tlenki siarki (SO _x /SO ₂)	[Mg]	11,70	19,37	11,70	19,37	0,0017	0,0030	0,0017	0,0030

TABELA 17. EMISJA GŁÓWNYCH SUBSTANCJI (PYŁ CAŁKOWITY) Z PROCESÓW TECHNOLOGICZNYCH

W FABRYKACH MEBLI „FORTE” S.A. I GRUPIE KAPITAŁOWEJ FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. W ROKU 2017 I 2016

		Wskaźnik na tysiąc paczek							
		FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.		FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.	
	jed.	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
pył (ogólny)	[Mg]	12,91	12,80	12,91	12,80	0,0018	0,0020	0,0018	0,0020

Emisje odpadów

W Spółkach Grupy FORTE wprowadzone zostały wewnętrzne regulacje, które wyznaczają zasady postępowania z odpadami. Celem jest minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów oraz postępowanie z nimi w uporządkowany sposób.

Realizacja polega na optymalizacji wykorzystania materiałów we wszystkich dziedzinach działalności produkcyjnej i magazynowej.

Główną metodą zagospodarowania wytworzonych odpadów, jest segregacja „u źródła” a następnie przekazywanie odpadów podmiotom posiadającym stosowne pozwolenia w celu przetworzenia i ponownego wykorzystania.

W celu prawidłowego zagospodarowania odpadów z procesu produkcyjnego fabryk zcentralizowano zarządzanie gospodarką odpadami i nawiązano współpracę z dwoma odbiorcami odpadów, którzy na podstawie zawartych umów zapewniają odbiór wszystkich rodzajów odpadów. Odbiorcy posiadają niezbędne zezwolenia na prowadzenie działalności zagospodarowania odpadami.

W zakładach wytwarzane są następujące rodzaje odpadów:

- odpady zbierane selektywnie: odpady drzewne, makulatura, tworzywa sztuczne, złom, szkło, odpady niebezpieczne np.: elektroodpady, oleje i sorbenty,
- odpady zmieszane: poprodukcyjne i komunalne.

Grupa FORTE przyjęła ambitną politykę gospodarowania odpadami, która wykracza znacznie ponad wymogi określone przepisami prawa. Fabryki prowadzą dodatkową segregację z podziałem na frakcje materiałowe w ramach jednej grupy odpadowej. Ma to na celu zmniejszenie ilości odpadów niesegregowanych w ogólnej ilości wytwarzanych odpadów co najmniej o 10% i odzyskanie z odpadów jak największej ilości surowców.

Celem Grupy jest też zmniejszenie o 5% ilości wytwarzanych odpadów w odniesieniu do jednostki produkcji. Osiągnięcie celu założono w okresie 5-letnim, biorąc jako rok wyjściowy rok 2016.

**TABELA 18. EMISJA ODPADÓW W FABRYKACH MEBLI „FORTE” S.A.
I GRUPIE KAPITAŁOWEJ FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. W ROKU 2017 I 2016**

		Wskaźnik na tysiąc paczek							
		FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.		FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.	
	jed.	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Odpady inne niż niebezpieczne	[Mg]	43 970	42 865	44 199	42 909	6,2980	6,6185	6,3309	6,6254
▪ Drzewne	[Mg]	37 628	39 556	37 628	39 556	5,3896	6,1077	5,3896	6,1077
▪ Makulatura	[Mg]	1 901	996	1 903	996	0,2723	0,1538	0,2726	0,1538
▪ Styropian	[Mg]	95	76	95	76	0,0136	0,0117	0,0136	0,0117
▪ Folia opakowaniowa	[Mg]	166	149	166	149	0,0238	0,0230	0,0238	0,0230
▪ Złom	[Mg]	95	69	105	69	0,0136	0,0106	0,0150	0,0106
▪ Szkło	[Mg]	230	152	230	152	0,0329	0,0235	0,0329	0,0235
▪ Odpady zmieszane poprodukcyjne	[Mg]	1 238	943	1 392	970	0,1773	0,1456	0,1994	0,1498
▪ Odpady zmieszane komunalne	[Mg]	268	325	308	342	0,0385	0,0502	0,0441	0,0528
▪ Inne pozostałe odpady	[Mg]	2 349	599	2 373	599	0,3364	0,0924	0,3398	0,0924
Odpady niebezpieczne	[Mg]	36,1	10,4	36,1	10,4	0,0052	0,0016	0,0052	0,0016
▪ Elektroodpady	[Mg]	26,8	9,8	26,8	9,8	0,0038	0,0015	0,0038	0,0015
▪ Oleje	[Mg]	2,1	0,5	2,1	0,5	0,0003	0,0001	0,0003	0,0001
▪ Sorbenty	[Mg]	0,7	0,0	0,7	0,0	0,0001	0,0000	0,0001	0,0000
▪ Inne pozostałe odpady	[Mg]	6,5	0,0	6,5	0,0	0,0009	0,0000	0,0009	0,0000

TABELA 19. CAŁKOWITA MASA ODPADÓW W FABRYKACH MEBLI „FORTE” S.A. I GRUPIE KAPITAŁOWEJ FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. W ROKU 2017 I 2016 W PODZIALE WG METODY ZAGOSPODAROWANIA

		Wskaźnik na tysiąc paczek							
		FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.		FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.	
	jed.	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Odpady przekazane do odzysku	[Mg]	43 921	42 849	44 151	42 894	6,2911	6,6161	6,3239	6,6230
Odpady przekazane do unieszkodliwiania	[Mg]	85	26	85	26	0,0121	0,0040	0,0121	0,0040

Emisja ścieków

Na terenach istniejących instalacji Grupy FORTE w latach 2016/2017 wytwarzane były wyłącznie ścieki bytowe ujmowane w szczelne systemy kanalizacyjne.

Ścieki socjalno-bytowe z każdej instalacji, kierowane są do systemów kanalizacji komunalnej, a następnie poddawane procesom oczyszczania w lokalnych oczyszczalniach ścieków. Funkcjonowanie tych rozwiązań uregulowane jest stosownymi umowami z gestorami sieci. Ilość odprowadzanych ścieków socjalno-bytowych jest zmienna i ściśle uzależniona od ilości zatrudnionych pracowników analogiczna do ilości pobranej wody na potrzeby bytowe.

Aby jakość odprowadzanych ścieków nie wywierała negatywnych skutków w środowisku regularnie dokonywane są przeglądy i konserwacja sieci kanalizacyjnych a każda stwierdzona nieprawidłowość jest niezwłocznie usuwana przez wyspecjalizowane służby.

**TABELA 20. EMISJA ŚCIEKÓW SOCJALNO-BYTOWYCH W FABRYKACH MEBLI „FORTE” S.A.
I GRUPIE KAPITAŁOWEJ FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. W ROKU 2017 I 2016**

		Wskaźnik na pracownika							
		FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.		FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.		Grupa Kapitałowa FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.	
	jed.	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Ścieki odprowadzane do od zewnętrznego podmiotu	[m³]	54 841	62 769	57 220	62 856	17,1	20,4	16,1	19,1

W roku 2016 i 2017 nie odnotowano znaczących wypadków ani innych poważnych incydentów, w konsekwencji, których doszłoby do istotnych zanieczyszczeń wody, gruntu czy powietrza, których skutkiem byłyby realne straty w środowisku.

Data sporządzenia: 05.04.2018

Zakres raportu: informacje niefinansowe dotyczące FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. oraz Grupy Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. za okres 1.1.2017 – 31.12.2017. stanowiące integralną część Skonsolidowanego Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.

